

GUBICI

To nije bilo umiranje: svako umre.
To nije bilo umiranje: Umirali smo ranije
U rutinskim rušenjima -i naša uzletišta
Zvala su novine, pisala nam kući rodbini,
I brojevi su rasli, sve zbog nas.
Umirali smo na pogrešnoj stranici kalendara,
Rasuti po planinama pedeset milja udaljenim;
Pikirajući na plastove, boreći se s prijateljem,
Plamtjeli smo na frontovima koje nikad ne vidjesmo.
Umirali smo kao tetke ili kućni ljubimci ili stranci.
(Kad smo napustili gimnaziju ništa drugo još nije umrlo
Sa čime bismo mogli porediti naše umiranje).

U našim novim avionima, s našim novim posadama, bombardovali
Smo poligone uz pustinju ili uz obalu,
Pucali na vučene mete, čekali na rezultate -
I postali zamjena i probudili se
Jednog jutra, iznad Engleske, u akciji.

To nije bilo drukčije: ali ako smo umirali
To nije bio slučaj nego greška
(Ali greška koju je bilo ko mogao napraviti).
Čitali smo našu poštu i zbrajali naše borbene letove -
U bombarderima nazvanim po djevojkama, spaljivali smo
Gradove o kojima smo učili u školi,
Dok nam se životi nisu istrošili; naša tijela su ležala među
Ljudima koje smo ubijali a koje nikad nismo vidjeli.
Kad smo trajali dovoljno dugo, davali su nam medalje.
Kad smo umirali, govorili su: "Naše žrtve su neznatne."

Govorili su: "Tu su vam karte"; mi smo spaljivali gradove.

To nije bilo umiranje - ne, nikada umiranje;
Ali u noći kad sam umro sanjao sam da sam mrtav,
I gradovi su mi rekli: "Zašto umireš?
Mi smo zadovoljni, ako ti jesi; ali zašto sam ja umro?"

Randahl Jarrell (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 30 decembar 2019.

HRISTOVI

Dva Radnika nosila su azbestnu ploču
niz Glavnu ulicu u Dinglu; ona
mora da bježe prikucana pod blagim uglom
za klisuru iste širine između Brandona

I neke tamo planine sljedeće.
Dvet je sati. Gledali smo pse seoske:
Jedan za drugim zapišavaju hotelske kese za smeće
Sjetih se bionerazgrađivih perunika

u Traleeju iz vremena štrajkova glađu.
Vozili smo se kraj humaka repe šećerne,

stogova, silažnih jama, gradilišta,
i kolibe jedne čak slamom pokrivene —

sve to ogrnuto crnim polietilenom
i pritisnuto zbog sjeveroistočnjaka:
betonski blokovi, stare gume; vreće pijeska
na privremenom vojnom položaju

s onu stranu granice. Kad smo stigli do Belfasta
cijela Irska pod ogrtačima bijaje
kao, kako rekoh, 'jedan od onih krajolika čovjeka vašeg.'
'Čovjeka vašeg? Ne mislite na Christovog?'

Paul Muldoon (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 27 decembar 2019.

BRISEL ZIMI

Dok lutaš kroz stud ulica, zamršenih poput starih
Struna, i do fontana, na mrazu što se ukočiše,
Dolaziš, njegova formula bježi ti; on je lišen
One izvjesnosti koja obilježava stvari.

Osjećanje za mjesto čuva u takvoj studi
Jedino onaj ko je star, ponižen i gladan
I u bijedi svojoj su okupljeni svi ti ljudi,
Zima ih sadrži, kao operska zgrada.

Hrbate apartmana bogatih riše tmica,
Gdje usamljeni prozori žare se, farmama nalik.
Smislom je nakrcana, ko furgon, rečenica,

Istorija čovjeka u pogledu je sadržana.
I za pedeset franaka kupiće pravo stranac
Da uzme u svoje ruke ovaj grad uzdrhtali.

Wystan Hugh Auden (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 23 decembar 2019.

ČEKAJUĆI TAJFUN

Kvart srednjeg staleža. Čekići cijelog dana
Kuckaju, svaki radio govori: toliko i toliko
Metara u sekundi, svaka je antena zanjihana.
Konzervi i svijeća iz radnji nestaje.
Cijena drveta, za prekrivanje prozora, ide
Gore i gore. Kuckanje ne prestaje.
Najgori – od kad to bješe? Uvijek, kanda,
Nešto je, dovraga, najgore, od davnina –
Najgore doba kiše, najgora A-bomba,
Najgora H-bomba, najgori politički skandal,
Najgora žetva, il izljev najgoreg seks-zločina.
Slušaju se čekići i upozorenja brbljanje,
Gleda se sapeto drveće i žurni oblaci –
noćas il sutra u svitanje?

Čovjek misli na one što su se u stvarnom škripcu obreli,
Čije bi se kuće onesvijestile pri pogledu na čekić,
Čiji bi se domovi, sutra, srušili
na najgori način od prošlog puta.
Čak su i cvrčci malo uznemireno zvučati počeli.
U očajnome skoku naglavačke
Mali zeleni kukac sklanja se u utrobu moje
drhtave pisaće mašine –
Dobar razlog za stavljanje tačke.

Dennis Joseph Enright (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 20 decembar 2019.

BICIKLI IZ DONJEG VAKUFA

Smaragdnom putem do Bugojna, pa Opalom
u Donji Vakuf idemo, gdje još se pucalo
iz kalašnjikova u Srbe koji se povlače,
ili u nebo, ritam pobjede da naznače,
olovni. Još jednom kuće tuku se, ali sada
srpske, i kao košnica biva njina fasada.
Na bosanske Muslimane ovog je puta red
da 'čiste' zauzet grad, pljačkaju, pale uzgred:
Donji Vakuf je pao sinoć u 11.
Pucanjem u Nebesa označena pobjeda jest,
u slavu boga kome pobjedu duguju. Vide
neki se od pobjednika, i svaki cestom ide
prevelikim za nj biciklom. Pobjednici se tako
velikim čute da im je premalo vozilo svako,
sem jednog, što mu koljena stalno u bradu biju,
vozi dječiji bicikl, sa mandolinom, što dječiju
veličinu, za sjedište svezana, takođe ima,
i lupka ga dok pokušava da radi pedalima.
Furiozna je vožnja od mašinke i mandoline
ometana: brzinu što priliči pobjednicima čine
sporijom; ogromnih udova, velikih cipela, ali
njega je porazio opljačkan bicikl mali.

Najsretniji pljačkaši slaze vukući stoku koju,
dva ili tri komada svaki, zadobiše u boju.
Iz kože, s vimenom ko da pući će svakog trena,
štrca mlijeko žed pobjednika da bude utažena,
drugi je taže pivom što ga dijele, dok jedna krava,
što pojma nema da sad je Musliman pritežava,
trijumfalni luk pišage pušta po putu kojim
ide njen novi sretni gazda Bosanac. S rancem svojim
natrpanim bori se drugi, s puškom, s malim crvenim
biciklom: zna da će svidjeti se njegovu čedu, pa meni
dodaje da ga pridržim, kako bi ruke oslobodio,
kalašnjikov. Od kiše vlažan je i hladan bio.
I kada njegov plijen bješe učvršćen, krenu,
svoj kalašnjikov zaboravivši na trenut,
potom sa svim tovarom opljačkanim ga baca
preko ramena i teško po cesti koraca:
njom, s kosom na ramenu prolazi usamljeni
kosač što želi da se osuše polja, i nije ni

bez nade da će dovoljno, dok sluša grmljavu,
dan izvedriti se da može kositi svoju travu.

Noćas će neki mali dečko biti srećan ko nikad
što na dar dobi bicikl od tate, od vojnika
koji se srpskoj topničkoj vatri izloži smjelo
i to mu pohabani crveni bicikl donijelo,
sa probušenom gumom. A među tisućama koje
bježe na sjever, drugom, svake radosti što je
lišen, s majkom, svjestan strave u koju uzmicali
biciklima su – glazba će i mandolina da fali.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 16. decembar 2019.

BLJEŠTAVA SVJETLA SARAJEVA

Nakon sati što ih Sarajlije provode
čekajući u redu s praznim kanisterima za gas
da ih napune i odvezu kući na dječjim kolicima,
ili čekajući u redu za onih malo dragocjenih grama
hljeba što im se dijele svaki dan,
i često se uklanjajući usput snajperistima,
ili se s vodom penjući mučno stepenicama katkad i na
jedanaesti sprat — pomislili biste da su
noći Sarajeva potpuno bez ljudi što
hodaju ulicama koje srpske granate uništiše,
ali večeras to u Sarajevu nije slučaj —

Mladi se šetaju laganim korakom,
crne prilike koje je nemoguće označiti
kao Muslimane, Srbe ili Hrvate po takvom mraku.
U neosvijetljenim ulicama ne možeš reći ko
kaže hljeb, hleb ili to pak zove kruh.
Svi uživaju u noćnom zraku dok se šetaju,
nemaju baterija da im put obasjavaju ali se ne sudaraju
osim kad je to jedna od smicalica za udvaranje,
kad kakva tamna prilika djevojke nekom mladiću za oko zapne.

Tad tanani radar što čita ton glasa
svojim signalima kazuje da ona odobrava njegov izbor.
Zatim šibica ili upaljač za cigaretu
da joj po očima vidi je li već postigao napredak.

I vidim da je jedan par već uznapredovao
mimo tona glasa i testa bljeska šibice
i on se sprema, mislim, da ju za ruku uzme
i odvede s mjesta gdje stoje,
na dva ožiljka gdje se granata rasprsnula kad
su srpski minobacači '92 masakrirali red pred pekarom
i gdje su krvlju natopljene raskomadane kore hljeba
ležale na pločniku s rasturenim mrtvacima.
A uz njine noge u rupama od granate koja
je uzrokovala ovaj masakr, sada punim vode
od kiše što je pljuštala pola dana,
iako su se dosad već i najmanji oblaci

raspršili,
ostavljajući sarajevsko noćno nebo ispunjeno zvijezdama
idealno blještavo i jasno za oko tobdžija,
u tim dvjema rupama od granate punim kišnice mladić vidi
djeliće rasprskih Plejada,
poprskanih po onim ko smrt dubokim, ko smrt tamnim zdencima
koje na pločnik pljusnuše srpske granate.

Tamna prilika mladića vodi tamnu priliku djevojke
da podijele jednu kafu u svijećama osvijetljenoj kafani
do policijskog časa, i on ju za ruku drži
iza AID vreća za brašno sada punih pijeska.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 13. decembar 2019.

KIŠA

Svunoć se zvuk
vraćao iznova,
i iznova pada
ova tiha, uporna kiša.

Šta sam ja sam sebi
što mora da se pamti,
na čemu se ustrajava
tako često? Da nije to

što nikad lakoća,
čak ni tegobnost,
padanja kiše
neće za mene imati

nešto drugo osim ovo,
nešto ne tako ustrajno –
hoću li biti zaključan u ovoj
krajnjoj tjeskobi

Ljubavi, ako me voliš,
lezi kraj mene.
Budi za mene, kao kiša,
izlazak iz

umora, besmislenosti, polu-
pohote namjerne ravnodušnosti,
Budi vlažna
uz doličnu sreću.

Robert Creeley (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 9. decembar 2019.

SAN O GUŠENJU

Računovođe kruže nad zemljom poput helikoptera,
Bacajući listove hartije s ugraviranim Hegelovim imenom.

Jazavci odnose hartije na svome krznu
Do svojih jazbina gde cijela obitelj umre u noći.

Plesačica stoji satima iza svoje zavjese
Gledajući na ulicu.
U prozoru kamiondžijskog servisa je
Bijelo ofarbana grana.
Preparirani beba aligator čvrsto drži tu granu
Kako bi bio podalje od suhog lišća na podu.

Saće meda noću ima čudne snove:
Mali crni vlakovi stalno se vrte ukруг –
Stari ratni brodovi tonu u kapi kiše.

Robert Bly (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 6. decembar 2019.

KARTA

Kopno leži u vodi; to sjenovita je zelen.
Sjenke, ili su to plićaci, na rubovima joj prave
liniju dugog grebenja punoga morske trave
gdje korov visi u prostoj plaveti kroza zelen.
Ili je kopno nagnuto dolje da more odozdo
Podigne, opasujući ga neuznemireno sveder
oko sebe? Dilj pješćane te izbočine smeđe
i glatke da li kopno poteže more odozdo?

Sjenka Newfoundlanda leži ravna i mirna.
Labradorova je žuta, tamo gdje tromi ju Eskim
podmaza. Možemo gladiti ove divne zalive,
pod staklom kao da se očekuje da procvatu,
ili da budu čist kavez za nevidljive ribe.
Imena gradića na obali hrle ka moru,
imena gradova prelaze susjedne planine
- ovdašnji štampar doživljava isto uzbuđenje
kao kad osjećanje daleko nadmaši svoj uzrok.
Ti poluotoci uzimlju vodu između palca i kažiprsta
kao žene što ispituju glatkoću robe na metar.

Mapirane su vode mirnije nego što kopno je,
Pozajmljujući kopnu oblik valova im sopstvenih:
i prema jugu bježi norveški zec usplahireni,
profili istražuju more, tamo gdje kopno je.
Jesu li zemljama date, il mogu birati boje?
Što karakteru il rodnim vodama odgovara posvema.
Sjever je blizu ko Zapad, topografija ljubimce nema,
Finije od istoričarevih kartografove su boje.

Elizabeth Bishop (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 2. decembar 2019.

PJESMA

Teret svijeta

je ljubav.
Pod bremenom
samoće,
pod bremenom
nezadovoljstva

teret,
teret koji nosimo
je ljubav.

Ko može nijekati?
U snovima
Ona dotiče
tijelo
u misli
gradi
čudo
u uobrazilji
pati
dok se ne rodi
u čovjeku –
gleda iz srca
goreći sa čistotom
jer breme života
je ljubav,

ali mi nosimo teret
umorno
i tako moramo na kraju
naći počinak u rukama
ljubavi
moramo ga na kraju naći
u rukama ljubavi.

Nema počinka
bez ljubavi,
Nema spavanja
bez snova
o ljubavi –
Budi lud ili studen,
opsjednut anđelima
ili mašinama,
svršetak koji
je ljubav
– ne može biti
gorak,
ne može se nijekati,
ne može zadržati
ako se niječe:

teret je pretežak
- moraš dati
nepovratno
kao misao koja
data je
u samoći
u svem sjaju

svog preobilja.

Topla tijela
sijaju zajedno
u tami
ruka se kreće
ka centru
puti
koža treperi
u sreći,
duša dolazi
radosno u oko –
jeste, jeste
to je ono
što sam želio
uvijek želio
uvijek želio
da se vratim
u tijelo
gdje sam bio rođen.

Allen Ginsberg (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 29. novembar 2019.

MJERAČ VREMENA

Zlato nadživi vatru dovoljno vrelu da može
od tebe za standardnu urnu pepeo stvorit.
U omotu od grube službene volujske kože
tvoj vjenčani je prsten što nije htio da gori.
Tata mi reče: onim u Svetom Džemsu kaži
da prsten treba ići u peć za spaliti.
Da 'vječnost' upisana s dva njina imena važi
Za nj ko jamstvo da oni skupa će 'kasnije' biti.
Uz potpis, odjeću zapakovanu primam,
kao sin: kuta, gaće, grudnjak, haljina, vesta –
Službenik nazva dolje: 6-8-8-3- 6? A
ima li još i prsten? (Kratka pauza). Ima!
Na mome toplom dlanu sad je tvoj prsten sjajan!
Tvoj pepeo – glavu, ruke, grudi, noge, utrobu tvoju –
ćutim da sipe kroz njegov krug sporo, ko stvar koju
puštala si me da gledam kad mjeri kuhanje jaja.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 25. novembar 2019.

HIJENA KOJA SE SMIJE, OD HOKUSAIJA

Za njega je sve, izgleda, bilo rastopljeno. Dvorske dame teku u blagim strujama,
Ili, ubirući lotos, naginju se ustranu iz svinutog čamca,
Magarac se čifita, ili zmaj pleše na nebu, ili se diže uvis kao žrtveni dim.
Sve je tijek: vode padaju i skaču, i mostovi skaču i padaju.
Čak se njegova Kornjača talasa, i Proljetni Šešir mu živahan kao ribe u jezercu.
Sve što ikad vidje je more: more mermernih krhotina –
Dugi svijetli prsti grebu po njegovim stranicama, fjordovima, otočju i smrskanom drveću –

A Hijena koja se smije, vitez zla, vulkanski kao sve ostalo:
Elegantan u cvjetnom ogrtaču, s licem ko eksplozija bombe,
Opremljeno očnjacima i sazdana oko krutog smijeha,
Stalno u pokretu, kao površina ribnjaka gdje leš potonu.

Među dignutima kandžama desne ruke počiva neki predmet –
U miru, kao otok u divljem moru – dječija glava,
Nepomična, nepatvorena, otrgnuta i krvava,
Tačka mirovanja na slici, tačka kretanja u nama.

Dovoljno užasan, taj zloduh. Ipak je nazočan i savršen,
Tvrd ko rogovi mu što krivudaju u gustoj i lijepoj kosi.
Nalazim da je čestit posjetilac, čak utješan, nakon svih
Onih cjelomodrenih fantoma što se guše od bijesa i nesigurnosti,
Što se keze sa savremenih stranica. On bar
Zna tačno zašto se smije.

Dennis Joseph Enright (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 22. novembar 2019.

NEVOLJA SA POEZIJOM

Nevolja sa poezijom, shvatio sam
dok sam šetao plažom jedne noći -
s hladnim pijeskom Floride pod
nogama, i sjajem zvijezda na nebu -
nevolja sa poezijom je u tom
što ona podstiče pisanje još više poezije,
još više ribica što se guraju u akvariju,
još više zečića
što iskaču iz majki na rosnu travu.
A ima li tome kraja?
sve dok napokon ne dođe dan
kad budemo uporedili sve na svijetu
sa svim drugim na svijetu,
i kad ništa više ne ostane da uradimo
osim da mirno zatvorimo svoje bilježnice
i sjednemo s rukama sklopljenim na stolu.
Poezija me puni radošću
i ja se dižem kao pero na vjetru.
Poezija me puni tugom
i ja tonem kao lanac bačen s mosta.
Ali, još više, poezija me puni
neodoljivom potrebom da pišem poeziju,
da sjedim u mraku i čekam da se mali plamen
pojavi na vrhu moje olovke.
I, uz to, čežnjom da kradem,
da provalim u pjesme drugih
s baterijom i skijaškom maskom.
I kako smo samo nevesela banda lopova,
sjecikesa i običnih kradljivaca,
mislio sam
dok mi se hladan talas vrtložio oko nogu
a svjetionik okretao svoj megafon nad morem,
što je slika koju sam ukrao izravno

od Lawrencea Ferlinghettija –
da budem potpuno iskren za trenutak –
pjesnika na biciklu iz San Francisca
čiji sam luna-park od knjige
nosao u džepu sa strane na uniformi
izdajničkim hodnicima gimnazije.

Billy Collins (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 18. novembar 2019.

NEŠTO

Prilazim s takvom strepnjom
i oprezom, stalno osjećajući
kako je konačno glupo

pitanje kako se, onda,
trebalo osjećati, i od
strane koga. Sjećam se

jednom u iznajmljenoj sobi
u 27-moj ulici žena koju sam volio,
tada, doslovno, nakon što smo

vodili ljubav na širokom
krevetu smještenom naspram
umivaonika sa dvije pipe

morala je piškiti no bješe nervozna,
zbunjena, pretpostavljam,
jer bih je gledao, nju koja je

tren prije bila potpuno
otvorena za mene, gola,
na istom krevetu. Dok je čučala,

s glavom što joj se odražavala u ogledalu,
sa tamnom kosom,
cijelim licem, ramenima,

sjedila je nogu raširenih, odvrnula
jednu pipu, i stidljivo pišala. Šta bi sve
ljubav mogla naučiti iz takvog prizora.

Robert Creeley (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 15. novembar 2019.

U OPASNOSTI OD VANJSKOG SVIJETA

Ovo gorenje u očima, kad otvaramo vrata,
Ovo je tek tijelo povijeno pod teretom lišća,
Neprovidno meso, teško kao novembarska trava,
Što raste uporno, likujući čak i u ponoć.

I još jedan dan nestaje u litici,

I Eskimi dolaze da ga pozdrave oštrim kricima –
Crna voda buja preko nove rupe.
Grob kreće naprijed iz svoje zasjede,

Idući preko brda crnim stopalima,
Živeći od zemlje,
Ostavljajući pse i ovce ubijene gdje zaspa;
Neka svijetla stvar, unutra, što nas je služila dobro

Trese svoje šipke od bambusa–
Možda će nestati prije no se probudimo ...

Robert Bly (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 11 novembar 2019.

MALA PJESMA O OCU

Moramo se držati po strani od naših očeva,
koji imaju velike uši. Moramo se držati po strani
od naših očeva, koji su snijeg.
Moramo izbjegavati dodir listova
koji su naši ponosni očevi. Moramo
paziti na oca pod nogom. Otac
nam je oprostio kad nismo učinili ništa loše,
Otac nas je izliječio kad smo bili zdravi,
Otac sada hoće da nas izdržava
kad ne težimo ništa, Otac u svom grobu
daje nam sve što nam je ikad trebalo,
u čamcu što ide prijeko ko zna gdje,
s maglom što leži na vodi,
pijeskom glatkim jer je mekan.

Mervin Bell (preveo Omer Hadžiselimović), 8. novembar 2019.

OBRTI

Misleći da ko 'radnička klasa' više sam s njom,
(ko da kariranog platna parče će jaz premostiti!)
Obrnuo sam se u njoj pred ogledalom.
Majka mi reče: očeva kapa, to dobro stoji ti.
(Htjela je da odijela nosim i dijelim kosu:
Ništa lošiji nisi od onih gore što su!)

Čitav red za penziju izade da bi buljio.
Kraj poštanskog sandučeta (još VR1) tata je bio
pružen, izvnruta mu kapa blizu glavi je,
s HAH2 umrljanim tušem ljubicastim i kose
zalizane Bryl kremom da bi misliti moglo se
da traži milostinju zbog toga što umrije.

Nikad nije prosio. Baš ništa! Smrt mu žíce,
Udržana, kruniše, i mene, s njuškom u zjapu
da podilazim klasi koja slomi ga za novčice
što prskaju ko slankaste suze u našu kapu.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 4. novembar 2019.

RIBA

Uhvatila sam ogromnu ribu
i držala je kraj čamca
napol van vode, sa mojom udicom
čvrsto u uglu usta.
Nije se borila.
Nije se borila uopšte.
Njena roktava težina je visila
izmučena i dostojanstvena
i neugledna. Tu i tamo
njena smeđa koža je visila u trakama
kao stara tapeta,
i njene još tamnije smeđe šare
bile su kao tapeta:
oblici poput ruža u punom cvatu
umrljanih i propalih od starosti.
Bila je prošarana školjkama luparima
finim rozetama od vapna,
i vrvjela je
od sitnih bijelih morskih vaši,
a ispod su visile dvije ili tri
krpe zelene travuljine.
Dok su još škrge udisale
grozni kiseonik
– zastrašujuće škrge,
svježe i hrskave od krvi,
koje mogu posjeći tako opako –
Mislila sam na hrapavo bijelo meso
nabijeno poput perja,
velike kosti i male kosti,
dramatičnu crven i crnilo
njene blistave iznutrice,
i ružičasti riblji mjehur
kao veliki božur.
Pogledala sam joj u oči
mnogo veće od mojih
ali pliće, i požutjele,
šarenice podstavljene i ispunjene
potamnjelim staniolom
gledane kroz leće
od starog izgrebanog liskuna.
Pomakle su se malo, ali ne
da mi uzvrate pogled.
Bilo je to više kao iskretanje
predmeta prema svjetlu.
Divilo me njeno mrgodno lice,
mehanizam njene čeljusti,
a onda sam vidjela
da s njene donje usne –
ako se to može zvati usnom -
okrutne, mokre, oružju nalik,

visi pět starih komada povraza,
ili četiri, i vodilica od žice
s vrtuljkom još pričvršćenim,
sa svih pet velikih udica
čvrsto uraslih u njena usta.
Zeleni povraz, istrošen na kraju
gdje ga je prekinula, dva jača povraza,
i fina crna dretva
još usukana od napinjanja i ugriza
kad ju je prekinula i pobjegla.
Kao medalje sa svojim vrpčama
iskrzanim i lepršavim,
peto-dlaka brada mudrosti
što se povlači iz njene bolne čeljusti.
Zurila sam i zurila
i pobjeda je ispunila
mali najmljeni čamac,
od bazena kaljuže
gdje se uljem širila dūga
oko zahrđalog motora
do zahrđale narančaste lopatice za vodu,
klupa od sunca ispucalih,
viljuški za vesla na svojim užetima
ograde čamca – dok sve ne bješe
dūga, dūga, dūga!
I pustih ribu da ode.

Elizabeth Bishop (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 1. novembar 2019.

JA SAM KAMERMAN

Oni pate, a ja hvatam samo površinu.
Ostalo je neizrazivo, s onu stranu onog
Što se može zabilježiti. Ti ne možeš biti oni.
Kad bi ti govorili, mogao bi naslutiti
Šta je bol iako bi mogli pljuvati na te.

Film je tek odraz
Neuporedivog očajja ovog vijeka.
Ima već dvadeset vjekova otkako je milosrđe počelo.
Zgražavanje je stvar od dana do dana;
Ono nas sklanja s ulica, čini nas da motrimo.

Film nema vlastite riječi.
On je nijema pustoš stvari koje se dešavaju.
Bez nas, kad je prekasno za pomaganje.
A šta s dostojanstvom onih uhvaćenih u patnji?
Boli me to. Ukrao sam im privatnost.

Moji mladi prijatelji misle Film će postati sva Umjetnost.
Biće to revolucionarni dokaz
Da im filmovi neće griješiti niti lagati.
Snimaće ono što se dešava iza bodljikave žice.
Oni će uvijek znati istinu i biće slavni.

Politika umekšava sve.
Istinu znaju samo njene žrtve.
Sve ostalo su fotografije - dokumentarac
U kojem stradaju i izgladnjeli i plejboji.
Život navlači krinku profesionalizma.

Život govori najveće laži od svih,
I uzima nadnice od sebe.
Istina je krajolik u kojem žive svetačka plemena,
I nema tih leća iz Njemačke i Japana
Koja bi znala kako fokusirati na njega.

Život titra u kadru poput lijepih kolibrića.
To je film koji uvijek izlazi prazan.
Slika u koju umjetnik ne može uklopiti oblike.
Poema koja stresa sa sebe svaku riječ koju probaš.
Muzika koju niko nikad nije čuo.

Douglas Dunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 28. oktobar 2019.

ODA NEUSPJEHU

"Mnogi proroci nisu uspjeli, njihove glasove tihe,
sablanske uzvike u podrumima niko nije čuo prašnjavi
smijeh u porodičnim potkrovljima iti ih letimično pogledali
dok na klupama parkova s olakšanjem plaču ispod praznoga neba
Walt Whitman je ispitivao lokalne gubitnike – hrabrosti Debelim Damama
predstavi Nakaza! Nervoznim robijašima
sa čijih je brkatih usana kapao znoj na redove za hranu -
Majakovski je kriknuo, Pa umri moj stihu, umri kao obični radnici strijeljani u Petersburgu!
Prospero je spalio svoje knjige Moći i bacio svoj čarobni štap na dno zmajevih mora
Aleksandar Veliki nije uspio naći još svjetova da ih pokori!
O Neuspjehu pjevam tvoje zastrašujuće ime, prihvati i mene,
tvog 54 godine starog Proroka što heroizira Vječni Poraz!
Pridružujem se tvom Panteonu sltnih bardova,
& ubrzavam ovu odu s visokim krvnim tlakom
što juri k vrhu moje lobanje, kao da neću izdržati sljedeći
minut, kao Gal na umoru! k Tebi! Gospode slijepog Moneta, gluhog Beethovena,
bezruke Venere Milske, bezglave Krilate Pobjede!
Nisam uspio spavati sa svakim bradatim mladićem rumenih
obraza na koga sam drkao
Moje tirade nisu uništile Sindikate Intelektualaca KGB-a i CIA-e
u dolčevitkama i gaćama, u odijelima od vune i tvida
Nikad nisam rastvorio Plutonijum ni onesposobio nukleArnu
Bombu prije no je moja lobanja izgubila kosu
Nisam još zaustavio Armije cijelog Čovječanstva u njinu maršu ka III svjetskom ratu
Nikad nisam dosegao Nebo, Nirvanu, X, Kakoseonozvaše, nikad nisam napustio Zemlju,
Nikad nisam naučio umrijeti."

Allen Ginsberg (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 25. oktobar 2019.

RAZGLEDNJE U SIJAMU

Na dugom, prostranom zidu hrama
Pružna se velika, detaljna slika.

Glava demona, razjapljenih usta,
U ustima soba s ljudima što čuče.

Očnjaci mu ulašteni stubovi sobe,
Grimizni ćilim na podu jezik mu je.

Unutar sobe slika na zidu,
Demonova glava, razjapljenih usta.

Unutar usta soba s ljudima što čuče,
Bez izraza na licu, umjetnik nije hajao.

Unutar te sobe slika na zidu,
Glava demona, razjapljenih usta.

Negdje i ti čučiš, tamo negdje.
Mašta, kao oči što se naprežu

Uza zid, suviše je srećom slaba
Da izbroji sve vilice koje će da se sklope.

Dennis Joseph Enright (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 21. oktobar 2019.

PRVA NOĆ

*Najgora stvar sa smrću mora biti prva noć
—Juan Ramón Jiménez*

Prije nego što sam te otvorio, Jiménezu,
nikad nisam ni pomislio da će noć i dan
nastaviti da kruže jedno oko drugog u ringu smrti,

ali sad si me natjerao da se pitam
da li će takođe biti sunca i mjeseca
i hoće li se mrtvi okupljati da ih gledaju kako izlaze i zalaze

a onda se zaputiti, svaka duša za se,
ka nekom sablasnom ekvivalentu kreveta.
Ili će prva noć biti jedina noć,

tama za koju mi nemamo nikakvo drugo ime?
Kako je slabašan naš vokabular u susretu sa smrću,
Kako ju je nemoguće zapisati.

Tu će jezik da prestane,
konj kojeg smo jahali cijeli naš život
i propeti se na rubu vrtoglave litice.

Riječ što bješe u početku
i riječ što postade tijelo--

te i sve druge riječi će prestati

Čak i sad, dok te čitam na ovom trijemu s pergolom,
kako mogu da opišem sunce koje će sjati nakon smrti?
Ali to je dovoljno da me toliko uplaši

da poklonim više pažnje danjem mjesecu svijeta.
blistavoj sunčevoj svjetlosti na vodi,
ili šarenoj u dubravi,

i da poblize pogledam ove malene listove ovdje,
ove trnove-stražare,
čiji zadatak je da čuvaju ružu.

Billy Collins (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 18. oktobar 2019.

SLON SE SPORO PARI

Slon, ta životinja i stara i golema,
u parenju je spora;
on nađe ženku, i za njih žurbe nema,
čeka se ona hora

kad naklonost u golemim stidljivim srcima
sporo, sporo se prene
dok koritima rijeka tumaraju,
piju, brste, i krene

kroza šumsko šipražje, i u jurnjave lude,
panične, krd cijeli,
i spiju u tišini grdnoj, skupa se bude,
ni jedno ništa ne veli.

I tako žudnja se nakuplja u velikim
slonovskim srcima vrućim
i velike se životinje, napokon pare tajno,
svoju vatru krijući.

Najstarije su životinje i najmudrije
i tako, najzad, znaju
kako na pirovanju od sviju samotnijem
pun objed da čekaju.

Oni ne grabe, i ne trgaju; njima
krv se, masivna što je,
kreće blizu, sve bliže, ko mjesečeva plima,
dok u poplavi se ne spoje.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 14. oktobar 2019.

PO LORKI

Crkva je posao, a bogati su

poslovni ljudi.
Kad oni vuku zvona,
siromašni se zgrnu unutra a kad siromah umre, on ima
drveni
krst, a oni jure kroz obred.

Ali kad bogataš umre, oni
razvlače Pričešće,
i zlatan Križ, i idu doucement, doucement
ka groblju

A siromašni to vole
i misle da je ludo

Robert Creeley (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 11. oktobar 2019.

ZATRPANI VLAK

Pričaj mi o vlaku koji je ljudi kažu zatrpala
Lavina – bješe li to snijeg? – To je bilo
U Koloradu, i niko nije vidio taj događaj.
Dim se kovrdžao iz lokomotive

Lagano kroz vršje smreka, i zvuke lokomotive.
Svi ti ljudi su čitali – neki
Thoreaua, neki Henry Ward Beechera.
A mašinovođa je pušio i promaljao glavu vani.

Pitam se kad se to desilo. Bijaše li to nakon
Gimnazije ili one godine kad smo bili par?
Ušli smo u to usko mjesto, i čuli zvuk
Iznad nas – vlak se nije mogao dovoljno brzo kretati.

Nije jasno šta se zbilo zatim. Da li ti i ja
Još sjedimo tamo u vlaku, čekajući da se svjetla
Upale? Ili je stvarni vlak stvarno zatrpan;
I tako u noći vlak utvara izlazi i nastavlja dalje...

Robert Bly (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 7. oktobar 2019.

U ČEKAONICI

U Worcesteru, u Massachusettsu,
otišla sam sa tetkom Consuelo
na njen zakazan posjet zubaru,
i sjela i čekala ju
u zubarskoj čekaonici.
Bila je zima. Rano se
smrklo. Čekaonica je
bila puna odraslih ljudi,
čizama i dugih kaputa
lampi i časopisa.
Moja tetka bila je unutra,

činilo se, dugo vremena,
i dok sam čekala, čitala sam
National Geographic
(znala sam čitati) i pomno
proučavala fotografije:
unutrašnjost vulkana,
crnog i punog pepela;
zatim se izlivaao
u potočićima vatre.
Osa i Martin Johnson
u jahaćim hlačama, čizmama
na pertle, tropskim kacigama.
Mrtav čovjek presavijen na motki
-”Duga svinja,” pisalo je ispod slike.
Bebe sa šiljatim glavama
omotanim navojjima špage;
crne, gole žene sa grlima
omotanim navojjima žice
nalik na grla žarulja.
Njihove grudi bile su zastrašujuće.
To sam sve pročitala.
Bila sam prestidljiva da zastanem.
A onda sam pogledala naslovnicu:
Žute margine, datum.
Odjednom, iznutra,
dođe jedno oh! boli
– glas tetke Consuelo –
ne vrlo glasno ni dugo.
Nisam nipošto bila iznenađena;
Čak i tad sam znala da je ona
Jedna šašava, plašljiva žena.
Moglo mi je biti neprijatno,
Ali nije. Što me potpuno
Iznenadilo jeste
Da je taj glas bio u meni:
Moj glas, u mojim ustima.
Bez ikakvoga razmišljanja
Ja sam bila moja šašava tetka,
Ja – mi – smo padale i padale,
A naše oči su bile prikovane za naslovnicu
National Geographica,
februar, 1918.
Rekla sam sebi: tri dana
i biće ti sedam godina.
Rekla sam to da zaustavim
osjećaj otpadanja
sa okruglog svijeta što se vrti
u hladnu, plavo-crnu prazninu.
Ali tad osjetih: ti si jedno ja,
ti si jedna Elizabeth,
ti si jedna od njih.
Zašto bi i ti bila jedna?
Jedva sam se usudila gledati
da vidim šta je to što sam bila ja.
Samo sam koso osmotrila
– nisam mogla da dignem pogled –
sjenovito siva koljena,

hlače i suknje i čizme
i različite parove ruku
što leže ispod lampi.
Znala sam da se ništa čudnije
nije nikad desilo, da se ništa čudnije
nikad nije moglo desiti.
Zašto bih ja bila moja tetka,
ili ja, ili ma tko?
Koje sličnosti –
čizme, ruke, porodični glas
što ga osjećam u grlu, ili čak
National Geographic
i te grozne obješene grudi –
drže nas sve zajedno
ili čine sve nas samo jednim?
Kako – nisam znala ni jednu riječ za to—
kako "malo vjerovatno"...
Kako sam dospjela tu
poput njih, i načula
krik boli koji je mogao postati
još glasnijim i gorim ali nije?
Čekaonica je bila svijetla
i odveć vruća. Klizila sam
ispod jednog velikog crnog vala,
i još jednog, i još jednog.
A onda sam opet bila u njemu.
Rat je trajao. Vani,
U Worcesteru, u Massachusettsu,
bila je noć i bljuzgavica i stud
i još je bio peti
februar, 1918.

Elizabeth Bishop (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 4. oktobar 2019.

UMRLI SMO ZA STVARI O KOJIMA SANJASMO

Zastave svih vrsta.
Književni život.
Svaki put kad sanjasmo da
smo uradili džentlmenu stvar,
skrivajući naše uzroke
u plakare pune kostiju
da se zauvijek uklonimo
od najdražih mogućnosti,
stara oružja nanovo nas pozlijediše,
stare nas vojske regrutovaše,
i mi odustasmo od izravnavanja računa,
malo manje nalik na nas,
iako mnogo manje nalik na druge.
Mnogi, tako, stekoše slavu
na način velikih pljačkaša,
povlačeći se na univerzitet
da njeguju dične pljačko-vrtove
u službi književnosti,
mladih i svijeta bez ratova.

Njihove stalne počasti
čine od njih naše najveće spasitelje,
čija mnoga blagostanja prate
mnogi koji nemaju ni jednog.

Mervin Bell (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 30. septembar 2019.

GIBRALTAR

Carstvo je dotrulilo,
Poput ljudoždera, nakon svoje
Ere terora, do zadnjeg očnjaka.

Majmuni dotrajavaju--
Zaštitnica drskosti--
Grabe kikiriki i prazne crijeva.

Garnizon-ostavština prodat je kao raritet
Uz proplamsaj španskih ruku
I dvosmjerni osmijeh, oblandu uvrede,

Servirane na pažljivo krnjem engleskom.
Taksista koji govori na lošem američkom
Ima ovu stijenu u svojoj šaci.

Kad sljedeće Carstvo krene za nosom ovamo
Neka pronjuši ovdje.

Ted Hughes (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 27. septembar 2019.

SINOĆ U KALKUTI

Tiha noć. Stari sat Kuca,
pola tri. Ore se cvrčci
budni sa plafona. Kapija je zaključana
na ulici vani spavači, brkovi,
golotinja, ali bez ikakve žudnje. Par komaraca
bude svrabež, ventilator se tromo vrti –
auto grmi po crnom asfaltu,
bik frkće nešto se očekuje –
Vrijeme je čvrsto zasjelo među četiri žuta zida.
Nikoga tu nema, praznina koju pune zvižduk
voza & lavež pasa što se odaziva blok dalje.
Puškin stoji na polici, Šekspirova
sabrana djela kao i Blejkova nečitana –
O Duše Poezije, nema koristi pozivati se na te
brbljanjem u ovoj krevetima namještenoj praznini
Pod sjajnim ovalnim ogledalom savršena
noć za spavače da se rastvore u mirnom
crnilu, i tamo otpočinu osam sati
Budeći se umrljanih prstiju, gorkih usta
i s plućima ščepanim glađu za cigaretom,
šta da se radi s ovim nožnim palcem s ovom rukom

ovim okom u izgladnjeloj Kalkuti punoj kostura
s ranjavim konjima ugrijanom tramvajima u
Vječnosti sa znojenjem i zubima koji istrunuše
Rilke je bar mogao sanjati o ljubavnicama,
staroj nadraženosti dojkama, i drhtavom stomaku,
je li to to? I beskrajni zvjezdani prostor –
Ako se mozak promijeni tvar uzvraća
zastrašujućim disanjem na čovjeka
Ali sada zgrada i planeta silno survavanje
probija se kroz zidove jezika i potapa me
svojom Gangovom težinom zasvagda.
Nema bijega osim kroz smrt Bangkoka i Njujorka.
Koži je dovoljno biti koža, to je sve
što je ikad moglo biti, mada vrisci bola u bubregu
čine da se od sebe smuču, taj bibavi san
što mre da okonča sav svoj preslavni jad
Ostavi besmrtnost drugom da pati kao budala,
nemoj da zaglibiš u ovom ćošku svemira
ubadajući morfij u ruku i jedući meso.

Allen Ginsberg (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 23. septembar 2019.

OSMIJEH ZA PAMĆENJE

imali smo zlatne ribice i one su išle ukrug i ukrug
u zdjeli na stolu blizu teških zavjesa
koje su pokrivala veliki prozor i
moja majka, vječito nasmiješena, koja je željela da svi mi
budemo srećni, govorila mi je: "budi srećan, Henri!"
I bila je u pravu: bolje je biti srećan ako
možeš
ali moj otac stalno je tukao nju i mene nekoliko puta sedmično
dok je bijes kiptio u njegovom dvometraškom tijelu
jer nije mogao da shvati šta ga napada iznutra.

moja majka, jadna riba,
želeći da bude srećna, bijena dva ili tri puta
tjedno, govorila mi je da budem srećan: "Henri, smiješi se!
zašto se nikad ne smiješiš?"

a onda bi se nasmiješila, da mi pokaže kako, i to je bio
najtužniji smiješak koji sam ikad vidio.

jednog dana zlatne ribice su uginule, svih pet,
plutale su po vodi, na boku, njine
oči su još bile otvorene,
a kada je moj otac došao kući bacio ih je mački
na kuhinjski pod i mi smo gledali kako se majka
smiješi

Charles Bukowski (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 20. septembar 2019.

OKOLO JE OSTRAVA

Imam pravo i djecu
on bezobrazan do posljednjeg stola
potpaljuje kafanu
tankim žilavim pričama
japanske konobarice iz Skele
u plavom kombinezonu
s glasom kao iz boce
smije se kafana
puna japanske kose
iščupane iz konteksta
okolo je Ostrava
i djeca

Petr Hruška (preveo Adin Ljuca), 16. september 2019.

LAŽI O LJUBAVI

Mi smo lažovi, jer
istina od juče postaje sutrašnja laž,
No slova su utvrđena
a mi živimo po slovu istine.
Ljubav koju osjećam za prijatelja, ove godine,
različna je od ljubavi koju sam osjećao lani.
Ako ne bi bilo tako, bila bi laž.
Ipak iznova ponavljamo ljubav! ljubav! ljubav!
kao da je to novčić sa utvrđenom vrijednošću,
a ne cvijet koji umre i otvori drukčiji pupoljak.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 13. septembar 2019.

RAZGOVOR U TAMI

Živimo u istoriji, veli jedan.
Mi smo muve na Levijatanovoj koži, veli drugi.

Na svaki način, veli jedan,
strahovi i gubici.

A među gubicima, veli drugi,
ona posebna mjesta kamo vode naši vlastiti putevi.

Naše smrti, veli jedan.
To je tačno, veli drugi,
Sad će to biti masovna smrt.

Masovne grobnice, veli jedan, nisu ništa novo.
Ne, veli drugi, no ovaj put neće biti grobova,
svi će mrtvi da leže gdje su pali.

Osim, veli jedan, onih koji sagore u pepeo.
I koje raspuhaju vatreni vjetrovi, veli drugi.

Kako možemo da živimo u tom strahu? Veli jedan.
Iz dana u dan, veli drugi.

Još želim da vidim, veli jedan,
kamo moj put vodi.

Denise Levertov (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 9. septembar 2019.

U MOJIM SNIMA

U mojim snima, svagda bih rekla zbogom i odjahala,
Kamo i zašto ne znadem, niti hajem.
I rastanak je sladak, a nakon rastanka je slađe,
A noć sa zrakom što šumi najslađa je.

U mojim snima, svagda mašu rukama i kažu zbogom,
I oproštajni gutljaj mi daju, a ja se smiješim kad pijem,
Drago mi što poče putovanje, drago mi što odlazim,
Drago što mojim družima šta mislim znano nije.

Stevie Smith (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 6. septembar 2019.

ZMIJA

Zmija je došla do mog korita s vodom,
U vreli, vreli dan, a ja u pidžami protiv vrućine,
Da tu pije.
U dubokoj, čudno mirisnoj sjenci velikog crnog rogača
Niz stepenice sišao sam s vrčem
I morao da čekam, morao da čekam i stojim, jer na korito dođe prije mene.
Protegla se iz tamne pukotine zemljanog zida u
žuto-mrku mlohavost svog mekog trbuha vukla preko ruba kamenog korita
I oslonila vrat na kameno dno
I tu, gdje je voda kapala iz česme, na maloj čistini,
Guckala ju je uskim ustima,
I lagano pijala kroz uske desni, u mlohavo dugo tijelo,
U tišini.

Neko je bio prije mene na mom koritu s vodom,
A ja sam, došavši kasnije, čekao.

Digla je, pošto se napila, glavu, kao što čini stoka,
I pogledala me rastreseno, kao stoka kad pije,
i zapalacala račvastim jezikom između usana i razmišljala na tren,
I sagla se i pila još malo,
Zemljano-mrka, zemljano-zlatna, od ražarene zemljine utrobe
U julski dan na Siciliji, sa Etnom koja se dimi.
Glas mog odgoja govorio mi je
Da se ona mora ubiti,
Jer na Siciliji crne, crne zmije su nevine, zlatne su otrovne.

Ali moram li priznati koliko mi se sviđjela,
Koliko mi je bilo drago što je došla kao gost spokojno da pije na mom koritu
I ode mirna, utožena, bez zahvaljivanja,
U ražarenu utrobu ove zemlje?

Je li to kukavičluk što se ne usudih da je ubijem?
Je li nastranost što žudjeh pričati s njom?
Je li smjernost što sam se osjećao tako počašćen?
A osjećao sam se tako počašćen.

A ipak oni glasovi:
Da nisi ustrašen, ti bi je ubio!

A uistinu sam bio ustrašen, vrlo ustrašen,
Pa ipak, počašćen još više
Što je moje gostoprimstvo potražila
Iz mrkih vrata tajanstvene zemlje.
Pila je dovoljno
I digla glavu, sanjivo, kao neko ko je pijan,
I palacala jezikom kao račvasta noć u zraku, tako crnim,
Pa se činilo da liže usne,
I pogledala okolo kao bog, nevidljiv, u zrak,
I polako okrenula glavu,
I polako, vrlo polako, kao triput uspavana,
Nastavila da vuče, vijugavo, svoju sporu duljinu
I opet da se penje uz slomljenu ivicu mog korita.

A kad uvuče glavu u onu strašnu rupu,
I lagano se uspe, zmijski vrdajući vratom, i zašla dublje,
Neka vrsta užasa, vrsta prosvjeda protiv njenog povlačenja u onu groznu crnu rupu,
Namjernog odlaska i sporog uvlačenja u tminu,
Obuzela me kad mi je okrenula leđa.

Pogledah okolo, spustih vrč,
Zgrabih kabastu cjepanicu
I hitnuh je u korito uz tresak.
Mislim da je nisam pogodio,
Ali nenadno njen zaostali dio zgrči se u nedostojanstvenoj žurbi.
Savi se kao munja i nesta
U crnoj rupi, zemljousnoj pukotini u zidu,
U koju sam, u napetoj tišini podneva, gledao opčinjen.

I smjesta sam se pokajao.
Pomislih kako jadan, kako prostački, kako nizak čin!
Prezirao sam sebe i glasove svog zlosretnog ljudskog odgoja.

I pomislio sam na albatrosa
I poželio da mi se vrati, moja zmija.

Jer mi je opet izgledala kao kraljica,
Kao kraljica u izgnanstvu, nekrunisana u podzemnom svijetu
Koja bi sad trebalo opet da krunisana bude.

I tako, propustih priliku sa jednim od gospodara
Života.
Imam nešto da ispaštam:
Sićušnost.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 2. septembar 2019.

DUHOVSKE SVADBE

Zakasnih sa odlaskom, u taj duhovski tjedan:

Te subote, sa jakim

Suncem, otputovao moj voz je oko jedan
I dvadeset, i prazan tri četvrtine, svaki
Prozor mu bješe spušten, a vrući svi jastuci,
Osjećaj žurbe nesta. Voz iza leđa hodi
Kućama, i pređosmo preko ulice neke
Sa bljeskom vjetrobrana, miris ribe u luci
Čusmo, tu poče ravan i širok tok rijeke,
Gdje susreću se nebo i Linkolnšir u vodi.

Kroz grdnu žegu što spi, popodne to cijelo,

U unutrašnjost duboko

Sporo se, sa stajanjem, krivuljom k jugu grelo,
Prolaze široke farme sa kratkosjenom stokom,
Kanali pune pjene industrijske što pluta,
Staklenik jedinstveno bljesne: živice tonu,
Dižu se: povremeno smijeni trave kâd
Težak vonj štofa na dugmad, u vagonu,
Dok ne približi se sljedeći, s akrima auta
Razmontiranih, novi i jednolični grad.

Kakva je buka svadbi, ta stvar isprva nije

Bila mi uočljiva

Na stanicama gdje smo stajali: sunce ubije
Zanimanje za ono što se u hladu zbiva,
Na peronima dugim prohladnim s vikom i cikom,
Kad shvatih to poštanski nosači da se šale,
Produžim sa čitanjem. Nastavismo se vozit,
Kraj napomađenih cura sa nacerenim likom,
U parodiji mode, velovi i štikle – stale
Pa naš odlazak motre, u neodlučnoj pozi,

Ko da gledaju nekog zbitija okončanje

Domahujući zbogom

Nečem što ga nadživje. I nagnuh se, zapanjen,
Po drugi put kroz prozor, znatiželjnije mnogo,
I drugim očima opet sagledao sam sve to:
Majke glasne i tuste; oci, sa čelom koje
Izbradano je, s pâsom širokim ispog kaputa,
Ujak proste dosjetke viče; pa trajnih eto,
Najlonskih rukavica, dragulja lažnih, boje:
Limunska i sljezova, i maslinasto-žuta

Što odvajaju cure, nestvarno, od ostalih.

Da, već se iz kafana

I banket-sala uz depo, i zastavama malim
Kićenih stajališta autobuskih, kraj danā
Svadbenih primicao. Diljem pruge sve više
Parova popenje se, ostali okolo stoje;

Zadnji su se konfeti i savjeti bacali;
Kad god voz krene, svako lice ko da to riše
Što gleda dok odlazi, a djecu mrštilo je
Nešto dosadno; oci ranije nisu znali

Uspjeh toliko golem i skroz farsičan k tome;
Dijelile su žene
Tajnu što slični sretnom pogrebu kakovome;
Dok, čvršće stišćući tašnu, djevojka svaka blene
U vjersko ranjavanje. Najzad slobodni, ovim
Zbirom svega što smo vidjeli ispunjeni,
K Londonu jurimo, parē grudvice dok vračaju;
Polja su sad parcele za gradnju, jablanovi
Preko glavnih su cesta bacali duge sjeni;
Za pedeset minuta što, izgledaše na kraju,

Trajahu tek da namjestiš šešir i možeš reći
Umriješ za malo,
Ukralo se novih brakova tuce. Sjedeći
Jedno pored drugog je u krajolik gledalo
Jedan Odeon prođe, i s hladnom vodom toranj,
Neko žuri na tekmu – i niko mislio nije
Da više neće nikad te druge sresti, niti
Da život svakog od njih taj čas sadržat mora.
Mislio sam na London što se u suncu grije –
Poštanski kvartovi kao kvadrati žita zbiti:

Zaputismo se tamo. I sjajnim miljama šina
Dok jurili smo kraj
Pullmana koji stoje 3, pocrnjela se mahovina
Zidova približila, to bješe gotovo kraj,
Ta krhka slučajnost putovanja; i ono što je sadrži
Stajaše spremno da se odapne svom silom koja
Daje promjenu. Opet usporismo, i kada
Kočnice prihvatit će, javi se, uz sve brži
Rast, osjećaj padanja, poput poslanog roja
Strijela van vidika, što negdje ko dažd pada.

Philip Larkin (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 30. august 2019.

PAŽNJU, MOLIMO

Polarni DEW je upravo upozorio
Da je neprijatelj lansirao
Nuklearni raketni napad
Od bar hiljadu megatona
Pravo na naše gradove.
Ova najava trajaće
Dva minuta i petnaest sekundi,
Prema tome imate još
Osam minuta i petnaest sekundi
Da se povinujete Odredbi o
Skloništima objavljenoj u Zakonu
O Civilnoj zaštiti – Odjeljak
"Atomski napad".

Posebno skraćena Misa
Biće emitovana na kraju
Ove najave –
Protestantska i jevrejska služba
Počeće istovremeno –
Pronađite vašu talasnu dužinu odmah
Prema uputstvima Zakona o Civilnoj zaštiti.
Ne vodite svoje kućne miljenike
(Uključujući i ptice) u sklonište –
Potrošiće sav svježi zrak. Ostavite
Stare i nepokretne, ne možete za njih ništa učiniti.
Ne zaboravite da pritisnete dugme
Za hermetičko zatvaranje vrata nakon
Što svi uđu u sklonište. Podesite
Antenu za radijaciju, uključite Gajgerov
Brojač. Isključite televizor sada.
Isključite radio čim bogoslužnja
Završe. Istovremeno stavite u uši
Svskog člana porodice čepove
Protiv eksplozije. Skinite boce
S krvnom plazmom. Djeci dajte
Pilule označene jedan i dva
U zelenoj kutiji od CZ i onda
Ih stavite u krevet. Ne razbijajte
Unutarnju brtvu na rezervoaru s plinom
Dok se ne pojavi Sve Čisto od radijacije
(Pričekajte dok se ne pojavi kukavica na
Vašem panelu od perspeksa) ili dok vam
Mobilni doktor iz vašeg Okruga ne pozvoni.
Ako prije toga potrošite svoj zrak
Ili ako se iko iz vaše porodice
Kritično povrijedi, dajte mu
Kapsule označene 'Valley Forge'
(Crveni džep u Br.1 Pribora za preživljavanje)
Za bezbolnu smrt. (Katolici
Su već primili instrukcije od svojih svećenika
Šta da urade u tom slučaju).
Ova najava se završava. Naš Predsjednik
Već je izdao naređenja za
Masivnu odmazdu – ona će biti
Odlučujuća. Neki od nas će možda umrijeti.
Zapamtite, statistički
Nije vjerovatno da ćete to biti vi.
Sve zastave su dignute i vijore se
Na Vladinim zgradama – sunce sija.
Smrt je najmanje čega treba da se bojimo.
Svi smo u Božjim rukama,
Što god se desi desiće se njegovom voljom.
A sad idite brzo u vaša skloništa.

Peter Porter (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 26. august 2019.

RODITELJI SU ME ČUVALI OD DJECE KOJA SU BILA GRUBA

Roditelji su me čuvali od djece koja su bila gruba

I bacala riječi kao kamenje i nosila poderanu odjeću.
Stegna su im se vidjela kroz rite. Jurila su ulicom
I verala se uz litice i svlačila se kraj seoskih potoka.

Bojao sam se više no tigrova njihovih mišica kao željezo
I ruku munjevitih i koljena tvrdih na mojim rukama.
Bojao sam se jetkih prostačkih šala tih dječaka
Koji su iza mene na drumu oponašali moje vriskanje.

Bili su okretni, skakali preda me preko živica,
Kao psi da laju na naš svijet. Bacali su blato
A ja sam gledao u stranu, tobože smiješeći se,
Čeznuo da im oprostim, al oni nikad se ne nasmiješiše.

Stephen Spender (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 23. august 2019.

SLAVNI PRECI

Rabin
Sjeverne Bjelorusije odbio je
u svojoj mladosti da uči
jezik ptica, jer
izvanjsko ga nije zanimalo; ipak,
kad je ostario, saznalo se
da ih je razumio u svakom slučaju, budući
da ih je slušao dobro i, kao što je rečeno, 'molio se
s klupom i podom'. Koristio se
onim što mu je bilo u ruci – kao što je radio
Agel Jones iz Molda čije su meditacije
šivene u kapute i hlače.
E pa, voljela bih napraviti,
zamišljajući neko uže još zategnuto između mene i njih,
pjesme direktne kao ono što su ptice kazivale,
tvrde kao pod, zvučne kao klupa,
tajanstvene kao tišina kad krojač
zastane sa svojom iglom u zraku.

Denise Levertov (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 19. august 2019.

NEĆE BITI GOVORA SA GUBILIŠTA

Neće biti govora sa
gubilišta, taj prizor mora
biti svoj vlastiti komentar.

Glatka površina panja
sa usjecima liči
nečemu za kuhinjsku upotrebu.

A zakrabuljeni čovjek sa svojom
sjekirom, znamo ga: on
radi u obližnjem skladištu.

Najzad, zatvorenik, on je
blijed, ide kroz rosnu
travu, klimajući glavom

za zbogom poznanicima.
Neće biti govora. A mi
zaboravismo njegov prestup.

Ono što je uradio, sada,
nevažno je. Pogubljenje je
ono što je važno, ili,

tačnije, to je njegovo vladanje
dok zastajkuje ovdje,
dok je još ljudsko biće.

Thom Gunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 16. august 2019.

PRESELJENJE IZ ULICE TERRY

Na škripavim kolicima guraju uobičajene stvari,
Dušek, stranice kreveta, čaše, ćilime, stolice,
Četiri broširana vesterna. Zvižduću dva mladića
U rezervnim američkim vojnim jaknama
I preseljavaju dobra svoje sestre. Njen muž,
Što ih slijedi i nosi sina na ramenima,
Čije će nestašluke, radujemo se, preseliti,
Gura – od svih stvari – kosilicu.
Nema trave u Ulici Terry. Gliste
Izlaze iz pukotina betonskog dvorišta na mjesecini.
Taj čovjek, želim mu dobro. Želim mu travu.

Douglas Dunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 12. august 2019.

DRUGI DOLAZAK

Kružec i kružec sve širom spiralom
Soko ne čuje više sokolara;
Stvari su u raspu, središte ne drži više,
Golo bezvlašće se razulari svijetom,
Krvi mutne plima razularila se,
Obred nevinosti posvud je udavljen,
Najboljima manjka svako uvjerenje,
Najgori su puni strastvene žestine.

Zaista je neko otkrovenje blizu,
Zaista, Drugi Dolazak je blizu.
Drugi Dolazak! Tek što ovo rekoh,
Kad golema slika iz Spiritus mundi
Vid mi smuti: negdje u pustinjskom pijesku,
Obličje s lavljim tijelom, s ljudskom glavom,
Pogled mu prazan, nesmiljen ko sunce,
Miče spore sapi, dok svud oko njega

Sjenke gnjevnih ptica pustinjskih posrću.
Opet pada tama, ali sad znam da se
Dvadeset stoljeća kamenoga sna
Uzvitla u moru zipkom zaljuljanom,
I kakav zvjer surov, kad mu kucnu čas,
Ka Vitlejemu se vuče da se rodi?

William Butler Yeats (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 9. august 2019.

NIJE MAHAO NEGO SE DAVIO

Niko ga nije čuo, mrtvoga čovjeka,
Ali je još ležao stenjući: bio
Mnogo sam dalje nego što mislio si,
Nisam mahao, već sam se davio.

Siroti momak, svagda je volio šale,
Sad mrtav. Kaže
Svijet: moralo mu je biti veoma hladno da mu
Srce otkaže.

Ah, ne, ne, ne, bje vrlo hladno svagda
(Još mrtvac stenjući ležao): bio
Predaleko sam cijelog svog života,
Nisam mahao, već sam se davio.

Stevie Smith (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 5. august 2019.

KAKO JE BURŽUJ GADAN

Kako je buržuj gadan
pogotovo mužjak te vrste –

Naočit, nadasve naočit –
Da vam ga očitujem?

Zar nije zgodan? Zar nije zdrav? Zar nije jedan divan
primjerak?
Zar ne izgleda kao jedri, čisti Englez, spolja?
Zar nije po liku samog Boga, taj što baza trideset milja
dnevno za jarebicama ili za malom gumenom loptom?
Zar i ti ne bi volio biti takav, dobrostojeći – prava
stvar?

Ali, stani malo!
Pusti ga da se upozna s kakvom novom emocijom,
pusti ga da se suoči s potrebom drugog čovjeka,
da ga kod kuće zatekne mali moralni problem, da život
njegovom shvatanju postavi kakav nov zahtjev,
i onda ga gledaj kako postaje gnjecav poput raskvašenog
kolača od bjelanaca.
Gledaj ga kako se raspada i pretvara ili u budalu
ili u nasilnika.

Samo gledaj šta biva od njega kad mu se um sukobi
s novih zahtjevom,
novim životnim zahtjevom.

Kako je buržuj gadan
pogotovo mužjak te vrste -

Fino dotjeran, kao pečurka,
što stoji tu tako vitak, uspravan i gledljiv -
i što, kao gljiva, živi od ostataka nestalog života
napajajući svoj iz mrtvog lišća jednog života većeg od
njegovog vlastitog.

No, uprkos tome, on je sav ustajao, on tu je suviše dugo.
Dotakni ga i vidjećeš da se ukvario iznutra
kao kakva stara pečurka, sav crvav unutra i šupalj
ispod glatke kože i uspravna lika.

Pun ključalih, crvljivih, šupljih osjećanja
sasvim odvratnih -
Kako je buržuj gadan!

Dok stoje u hiljadama, ove spodobe, u vlažnoj
Engleskoj,
kakva šteta da se ne mogu zgnječiti
kao gnusne pečurke zlatače i ostaviti da se namah rastoče
u zemlji Engleske.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 2. august 2019.

CIGANIN

Dvije sedmice pred Božić svud su Cigani bili:
Kola im u pustopolju, ženskinje na vašar mili.
'Moj gospon', reče jedna, 'sretno je lice tvoje.'
'Tvoje je sretnije', mislim, 'u dronjcima ako je
Takva ljupkost i drskost sretna'. 'Daj za bijedno
Dijete peni'. 'Nemam, zaista, niti jednog
Sem ako, draga moja, kusus od funte vratiš'.
'Onda možeš duhana bar pola lule dati?'
Dadoh. Zadovoljno se nasmija s tom pobjedom.
Dao bih još i više, no ona ode sa čedom
I roza lažnim cvijećem ka ostalima prije
No što tačno u novčić sračunat uspjelo mi je
Zahvalnost za čar njenu. Ništa ne platih tada,
Ko što ne plaćam ništa umaćuć pero sada
Za glazbu brata njenog: bio je u def i toptao,
Radnike u prolasku time naceriti je znao,
Dok usnom harmonikom sviraše prost raskalašen
Ples 'Preko brda i u dalj'. To, i pogled mu, bijaše
Što vašar sav nadživje, farmera, dražbenika, torbara
Balondžiju, junca, s krivom mačugom govedara,
Svinju, i perad: buduće božićne leševe. Oči
Ko taj Rom nemaše ni vo što kleči. Te noći
Za me napući tu dolinu u šumovitom kraju,

Mračniju i divljiju od neba najburnijeg, tako da ju
Ko tek pristigli duh pretraživah i gledah. Tmicē
Stupnji bjehu ko pakao s mrtvima, sem varnice
U crnom oku dečka Ciganina što svira i bije ritam
Pjesme 'Preko brda i u dalj', i sem mlađaka vita.

Edward Thomas (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 29. jul 2019.

EPITAF

Predivnu damu što bješe laka
Kroka i srca tu zemlja skri.
Mislim, bila je najljepša dama
Što ikad bješe u West Country.

Al kras gubi se, ljepota mine:
Kako god rijetka je, rijetka. Tri
Pregršti praha kad budem, ko će
Sjećat se dame iz West Country.

Walter de la Mare (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 26. jul 2019.

JEŽ

Puž se kreće kao
Hoverkraft, podupire
Gumenim jastukom sebe
Dijeleći svoju tajnu

Sa ježom. Jež ne dijeli
Ni sa kim svoju tajnu.
Kažemo, Ježu, izadi
Iz sebe, voljećemo te.

Nećemo ti ništa. Želimo
Čuti tek ono što imaš
Reći. Želimo tvoje
Odgovore na naša pitanja.

Jež ništa ne odaje
Čuvajući sebe za sebe.
Pitamo se, šta jež mora
Da krije, što je sumnjičav.

Zaboravljamo boga
Ispod te krune od trnja.
Zaboravljamo da nikad opet
Bog neće vjerovat u svijet.

Paul Muldoon (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 22. jul 2019.

IZREKE PAKLA

Iz Vjenčanja Neba i Pakla

U sjetveno doba uči, u žetveno poučavaj, u zimsko uživaj.
Vozi svoju zapregu i svoj plug preko kostiju mrtvih.
Put prekomjernosti vodi u palaču Mudrosti.
Smotrenost je stara ružna bogata djeвица kojoj se udvara Nesposobnost.
Ko želi, a ne čini, gaji kugu.
Presječeni crv prašta plugu.
Utopi u rijeci onog ko voli vodu.
Luda ne vidi isto drvo koje vidi mudrac.
Čije lice ne daje svjetlost, nikad neće postati zvijezda.
Vječnost je zaljubljena u proizvode vremena.
Radina pčela nema vremena za tugu.
Časovi ludosti mjere se urom, ali nema ure koja će izmjeriti časove mudrosti.
Zdrava hrana se lovi bez mreže i zamke.
Ni jeda ptica ne uzlijeće previsoko, ako leti svojim vlastitim krilima.
Mrtvo tijelo se ne sveti za povrede.
Najuzvišeniji je čin staviti drugog ispred sebe.
Ako bi luda ustrajala u svojoj ludosti, postala bi mudra.
Ludost je ogrtač prijekare.
Stid je ogrtač Oholih.
Zatvori se zidaju od kamenja Zakona, Bordeli od opeka Religije.
Paunov ponos je Božja slava.
Jarčeva pohota je Božja darežljivost.
Lavljvi sijes Božja mudrost.
Ženska golotinja je Božje djelo.
Prekomjerna tuga se smije. Prekomjerna radost plače.
Rikanje lavova, zavijanje vukova, bjesnilo burnog mora i razorni mač su
obroci vječnosti preveliki za ljudsko oko.
Lisica proklinje klopku, ne samu sebe.
Radost zasićuje. Tuga nosi dalje.

William Blake (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 19. jul 2019.

NAKON AUŠVICA

Gnjev,
crn kao kuka,
hvata me.
Svaki dan,
svaki nacist
uzima u 8:00 A. M., dijete
i prži ga za doručak
u svojoj tavi.

A smrt motri slučajnim okom
i čačka crno pod svojim noktima.

Čovjek je zao,
kažem naglas.
Čovjeke je cvijet
koji treba biti spaljen,
kažem naglas.

Čovjek je ptica puna blata,
kažem naglas.

A smrt gleda slučajnim okom
i kopa po svom čmaru.

Čovjek s malim nožnim prstima,
s čudesnim prstima šaka
nije hram
nego šupa,
kažem naglas.
Nek čovjek nikad više ne digne šolju čaja.
Nek čovjek nikad više ne napiše knjigu.
Nek čovjek nikad više ne obuje cipele.
Nek čovjek više nikad ne digne pogled
ka blagoj junskoj noći.
Nikad. Nikad. Nikad. Nikad.
Ja kažem te stvari naglas.

Molim Gospoda da ne čuje.

Anne Sexton (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 15. jul 2019.

OBJEŠENI

Za korijen kose neki bog zgrabio me.
Cvrčah u njegovim plavim voltima
kao pustinjski prorok.

Noći nestaše kao gušterov očni kapak:
Svijet golih bijelih dana u rupi bez sjene.

Strvinarska dosada za ovo me drvo pribila.
Da je on ja, učinio bi isto.

Sylvia Plath (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 12. jul 2019

ŽIVOT

Napuštam ured, slazim stubama
da na vrijeme pošaljem pismo
prije tri popodne – posljednje otpreme.
Crveni i plavi poštanski koverat
pada kroz otvor za inostranu poštu
i u dno udara sa zvukom koji
kaže da je moje pismo samo.
Moraće dovesti avion
iz mjesta na obalskoj liniji s plažama,
iz klime smokava i kajsija da metne
u zipku jedno moje pismo. U zraku za sobom
ostaviće nešto od svoje neugodne nijanse,
neprijatne navike čovječanstva
što želi da se razmaže preko drugih:

mjesto na kojem nije bilo jasno, možda,
kako uzeti moje riječi, inače sugestivne,
pasus u kojem imena cvjetova,
prividno da naznače putovanje,
prave krevet za ljubavnike,
dijelove što sadrže ljutinu i flegmu,
riječi kojim tek mokar jezik može baratati,
siktave glasove i slova alfabeta
koji se mogu oblikovati jedino
ako ugrizeš donju od usana.

U pretposljednem pasusu nešto kose
skinuto je sa češlja. Potom je odjeća
sakupljena odsvakle po sobi
u jednu rečenicu, i sunce je izlazilo
dok su se vrata zatvarala sa iskrenošću.
Besumnje, takva iskrenost biće suđena,
ali prvo dođe ispitivanje poštanskog žiga.
Jesam li gdje se očekivalo? Jesam li pri ruci
imao tačnu vrijednost u markama, ili sam
napravio djetinjast pokrivač od onih po jedan i sedam?
Ah, da, poništiće me dvaput.
Jednom, da moje riječi učine bezvrijednim.
Drugi put, da me odvrate od pisanja.

Mervin Bell (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 8. jul 2019

AMERIČKA POEZIJA

Kakva god bila, mora imati
Želudac da probavi
Gumu, ugalj, uranijum, lune, pjesme.

Kao ajkula, sadrži cipelu.
Mora plivati milje kroz pustinju
Izušujući krike koji su gotovo ljudski.

Louis Simpson (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 5. jul 2019

IZGUBLJENI PILOT

mome ocu, 1922-1944

Tvoje lice nije istrunulo
kao ostala – kopilotovo,
na primjer. Vidio sam ga

juče. Njegovo lice je kukuruzna
kaša: njegova žena i kćer,
jadni neuki svijet, zure

kao da će se on sastaviti uskoro.
Bio je grešniji no Job.
Ali tvoje lice nije istrunulo

kao druga – postalo je tamno,
i tvrdo kao ebanovina;
crte su lica dobile na

otmjenošći. Ako bih te mogao
navesti da se vratiš dolje na jedno
veče, s tog tvoga nagonškog

kruženja orbitom, dotako bih te,
čitao bih tvoje lice kao što Dalas,
tvoj razbojnik tobdžija, sada,

očima posutim plikovima, čita
Brajeva izdanja. Lice bih ti
dotakao kao što ravnodušni

učenjak dotiče originalnu
stranicu. Ma koliko bio strašan,
otkrio bih te, ali ne bih te

odao; ne bih učinio da se
suočiš sa svojom ženom, ili Dalasom,
ili kopilotom, Džimom. Mogao bi

vratiti se svom ludom
kruženju, i ne bih kušao
da shvatim potpuno šta to

tebi znači. Sve što znam
ovo je: kad te vidim,
kao što sam te viđao makar

jednom svake godine svog života,
kako se vrtiš po divljinama nebeskim
kao sićušni, afrički bog,

osjetim se mrtav. Osjetim kao da sam
ostatak strančevog života,
da bi trebalo da te slijedim.

Sa glavom dignutom k nebu,
ne mogu se odvojiti od tla,
a, ti, opet gore prolaziš,

brz, savršen, i ne želeći
da mi kažeš da ti dobro ide,
ili da si greškom

stavljen u taj svijet,
a ja u ovaj; ili da je nesreća
stavila ove svjetove u nas.

James Tate (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 1. jul 2019

1002

Polarno svjetlo je napor
Sa kojim Lice Nebesno
Pred nama hini da nije
Svog savršenstva svjesno.

Emily Dickinson (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 28. jun 2019

RIČARD KORI

Kad Ričard Kori siđe u grad, k njemu
Pogled nas ljudi sa pločnika hita.
Bio je pravi gospodin u svemu,
Fine vanjštine, uz to carski vitak.

Bješe obučen svagda nenapadno,
Svagda mu govor čovječan zaista,
Ali zakuca tvoj puls jače kadno
Kaže "Dobardan", i u šetnji blista.

Bio je bogat – da, od kralja više –
Svakoj dražesti čudesno vješt: elem,
Bješe sve zbog čeg ljudi pomisliše
Da na njegovu mjestu biti žele.

I radili smo, svjetlost čekajući,
Bili bez mesa, i hljeb proklinjali,
A Ričard Kori, u noć ljetnju, kući
Došavši, metak u glavu ispali.

Edwin Arlington Robinson (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 24. jun 2019

BOŽIĆ 1924.

"Mir na zemlji"! rečeno je. To pjevamo,
I, da ga donesu, milion popova plaćamo.
Nakon mise od dvije hiljade godina,
Došli smo do bojnog otrova samo.

Thomas Hardy (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 21. jun 2019

GAŠENJE VENECIJANSKE REUBLIKE

Bje nekad da Istok raskošni ko njen posjed vode.
I čuvar Zapada je bila: Venecije
Vrijednost pala od njena rođenja nije,
Venecija, najstarije dijete slobode.

Bješe grad djevičanski, slobodan, što sjaje,
Ne zavede je lukavstvo, sila ne obeščasti nikad,

I kad su pred nju izveli ženika
Udati se za more, vječito, morala je.

I šta ako je vidjela kako te slave blijede,
Te titule nestaju, te sile trulež jede,
Ipak neki tribut žaljenja platiti treba u čas

Kad dođe završni dan dugog života njena:
Ljudi smo, i moramo žaliti čak kad sjena
Onog što nekad bješe veliko prođe kraj nas.

William Wordsworth (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 17. jun 2019

STRPLJENJE

Strpljenje je šire
nego što se nekada zamišljalo,
sa trakama rijeka
i dalekim prevojima
i zadacima poduzetim
i završenim sa skromnim
užitkom domorodaca
u njihovoj domorodačkoj nošnji.
Ko je mogao i
naslutiti kako je moguće
da je čekanje održivo – mjesto
sa svojom vlastitom žetvom.
Ili da se u ponoći
vremena dijamanti
strpljenja ne mogu
razlikovati od pravih
po sjaju ili tvrdoći.

Kay Ryan (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 14. jun 2019

NEMA DRUGE TROJE

Zar da je korim što ispuni mukom
Dane mi, ili što odskora je znala
Nasilje međ prostim poticati pukom,
Velike ulice malim bi napala,
Kad bi bili hrabrost i želja im ravni?
Šta da je učini mirnom, s duhom što ga
Plemenitost čini ko plam jednostavnim,
Sa ljepotom poput luka napetoga,
Od vrste u ovo vrijeme nečeste,
Uzvišene, stroge, osami predane?
Šta je mogla osim biti to što jeste?
Gdje je druga Troja da radi nje plane?

William Butler Yeats (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 10. jun 2019

MORT AUX CHATS

Neće više biti mačaka.
Mačke šire zarazu,
mačke zagađuju vazduh,
mačke tjedno pojedu svoju
sedmostruku težinu.
Mačke su bile obožavane u
dekadentnih društvima (Egiptu
i starom Rimu), Grcima
mačke nisu trebale. Mačke
čučnu kad piške (naši naučnici
to su dokazali). Parenje
mačka para srce; one
nepodnošljivo vole mjesec.
Možda su u redu u svojoj
vlastitoj zemlji, ali njine
tradicije su strane našim.
Mačke smrde, tu nema pomoći,
to osjetite penjući se stubama.
Mačke previše gledaju televiziju,
mogu spavati za oluja,
zabile su nam nož u leđa
posljednji put. Nikad nije bilo
velikih umjetnika koji bjehu mačke.
Ne zaslužuju veliko M
osim na početku rečenice.
Skriviše moju glavobolju i moje
Biljke umiru od mačaka.
Naš okrug prepun je njih,
i vrijednost imovine pada.
Kad sanjam Boga, vidim
pokolj Mačaka. Zašto bi one
insistirale na svom vlastitom
jeziku i religiji, kome treba
predenje da nešto dokaže?
Smrt svim mačkama! Vladavina
pasa trajaće hiljadu godina!

Peter Porter (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 7. jun 2019

NASLJEĐE

Kako posta pjesnik pravi je misterij!
Odakle si talenat taj dobio?

Ja kažem: imah dva strica, Džo i Heri,
Jedan mucavac, drugi nijem je bio.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 3. jun 2019

ULTIMA RATIO REGUM

Puške sriču krajnji smisao novca
Slovima od olova na proljetnom brijegu.
Ali dječak što leži mrtav pod maslinovim drvećem
Bio odveć mlad i odveć benast
Da bi bio zamjetljiv njihovom važnom oku.
Bio je bolja meta za poljubac.

Dok je živio, hvastave tvorničke sirene nikad ga ne pozivahu.
Nit su se obrtna staklena vrata restorana otvarala da ga propuste.
Njegovo ime nikad nije izišlo u novinama.
Svijet je održavao svoj tradicionalni zid
Oko mrtvih sa njihovim zlatom skritim duboko kao izvor,
Dok njegov život, neodređen kao glasine s berze, izlazi van.

O tako lako je bacio svoju kapu
Jednog dana kad je povjetarac kidao latice s drveća.
Na nerascvjetalom zidu su proklijale puške
Mitraljez brzo i ljutito pokosio je trave.
Zastave i lišće pale su iz ruku i sa grana.
Kapa od tvida trunula je u koprivama.

Razmotri njegov život što bješe bezvrijedan
Glede zaposlenja, hotelskih knjiga, novinskih dosjea
Razmotri. Jedan metak među deset hiljada ubi čovjeka
Pitaj. Postoji li tako veliki izdatak da opravda
Smrt nekog tako mladog i tako benastog
Što leži pod maslinovim drvećem, o svijete, o smrti?

Stephen Spender (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 31. maj 2019

BIJELI KONJ

Madić ide ka bijelom konju da mu stavi oglav
A konj u njega gleda u tišini.
Toliko su tihi da su u drugom svijetu.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 27. maj 2019

JESEN

Dodir hladnoće u jesenje večer –

Šetao sam na zraku,
I gledao crven mjesec što se nagnje nad ogradom
Kao ridoliki farmer,
Nisam prestao govoriti, nego sam kimnuo glavom,
A svud okolo bile su čežnjive zvijezde
Sa bijelim licima kao gradska djeca.

Thomas Ernest Hulme (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 24. maj 2019

KALEIDOSKOP

Penjući se s pladnjem ovim stepenicama
Mogao bih te zateći na jastuk naslonjenu
S knjigama, listama s ogrtačima i haljinama:
Na godišnji odmor samo što ne krenu.

Il mogu nać, okrenuv se s odmorišta, svoje
Prisustvo: pogled kroz tvoj ga kaleidoskop dade,
Simetriju muževa, svaki pravljen ponovo je
U divnim oblicima predviđanja, molitve i nade.

Penjem se tim stubama tuce puta na dan
I motrim, dok kraj vrata otvorenih stojim,
Mjesto gdje si umrla. Ruke postaju pladanj
Sa mojim mesom, mojom kožom, bićem mojim.
Tako nas bol vrijeđa. Stojim, čekam plačući
Za besmisleni oprost, zašto ne znajući.

Douglas Dunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 20. maj 2019

EPITAF PESIMISTI

Ja sam Smith iz Stokea star šeset i koju,
Proživjeh bez gospoje svoj život cio.
Da mi je, bogdo,
To isto i tata učinio.

Thomas Hardy (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 17. maj 2019

JEZERSKO OSTRVCE INISFRI

Ustaću i poći, na Inisfri poći odmah,
Tamo ću od gline i pruća kolibu da sazdam,
Imaću košnicu pčela, u devet lijeha grah –
Na proplanku u bruju pčela živjeću sam.

Tamo ću naći mir, jer sporo kaplje mir sam
Kaplje s velova jutra, tu gdje poj cvrčka je jak,
Tamo je ponoć sva sjanje, a podne purpurni plam,
I krila zebinih pun je večernji zrak.

Ustaću i poći odmah, jer i dan i noć tih šum
Jezerske vode čujem što zapljuskuje žal,
Kada stanem na sivi pločnik ili na drum
U dubokoj jezgri srca čujem taj val.

William Butler Yeats (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 13. maj 2019

PUZAVICA

S kakvom se samo stoičkom lakoćom
virdžinija puzavica prepušta:
i najslabiji trzaj obara
svežanj lišća visok kao let
zmaja, kao da kaže: *Živjeti
dobro je ali ne živjeti – oboren biti
takoreći bez kidanja,
još u cvatu, još
pružajući se suncu –
takođe je dobro, sa svom fotosintezom
napuštenom*, i skroz odustaje.
Sljedećeg
proljeća dlakavi, neizvučeni korjenčići
ko zmija izlaze u lisnat zagrobni život
uz taj isti hrast glatke kore.

John Updike (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 10. maj 2019

NOVA KUĆA

Sada prvi put, kada vrata
Zatvorio sam, bijah
U novoj kući sam, i vjetar
Stao je da zavija.

Stara odjednom bješe kuća,
Ja bjeh star, i moje
Uši je kinjio strah od onoga
Naviješteno što je,

Noći oluje, dani magle, bez kraja;
Sjeta dana kad sipa
Sjaj sunce zalud: stari boli i boli
Nisu počeli ipak.

Sve mi je navješćivalo, a ništa
Predvidjeti ne mogah;
Ali naučih kakav bi trebao biti
Zvuk vjetra nakon toga.

Edward Thomas (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 6. maj 2019

RUKA KOJA POTPISA PAPIR

Ruka koja potpisa papir grad sruši. Pet
Vladarskih prstiju na dah namet stave,
Zemlju prepolove, dvostruče mrtvih svet
Tih pet kraljeva kralju došli su glave.

Tu moćnu ruku vodi rame spušteno,
Zglobove prstiju zgrči podagra, vaj ;

Perom guščjim je ubijstvo završeno
Što govoru donese kraj.

Ruka što potpisa ugovor groznicu rodi,
Dođoše skakavci, goleme gladi dani;
Velika je ruka što vlasna čovjeka vodi
Imenom naškrabanim.

Pet kraljeva mrtvace broje, a da
Ublažit ranu skorenu, ni taći čelo neće;
Ruka milost daje ko ruka što nebom vlada;
Nemaju ruke suzu da poteče.

Thomas Dylan (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 3. maj 2019

MOLITVA

Kad budem umirala, reci mi
Da voljeh uskovitlan snijeg
Mada je pekao kao bičevi;
Da voljeh sve ljupke stvari
I nastojah iz njih izvaditi žaoke
s vedrim bez gorčine usnama;
Da voljeh svom svojom snagom
Svom dušom uzduž i poprijeko,
Ne hajuć što mi se srce slomiti mora,
Da pjevah kad djeca pjevahu
Prikladne pjesme za svaku stvar,
Voleći život zbog njega samog.

Sara Teasdale (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 29. april 2019

REKVIJEM

Pod velikim zvjezdanim nebom
Iskopaj grob da u njega legnem:
Radosno živjeh i radosno mrem,
I liježem u njega s voljom.

Nek ovo budu stihovi, ureži ih za me:
On leži ovdje gdje žudio je da bude;
Doma se vratio mornar, doma s mora,
I vratio se doma lovac sa brda.

Robert Louis Stevenson (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 26. april 2019

BAKA STRAŠILO

Suze su tekle u pogrebnoj kapeli,
više kraj groba na brdu. Ipak,
nakon zadnjeg jesenjeg oranja, razapeli

njenu su staru cvjetnu kućnu haljinu
živu, na kolac.

Marjorie i Emily, idući prečicom u školu,
znale su proći i mahati; Baka uglavnom vrati pozdrave.
Dvije bijele nedjeljne rukavice
lepršahu za sretno s prečke; plastična vreća njene bi glave
klimnula, po pravilu.

Ali kad zima stiže stanji se avet njena.
Halja se poče činiti gladnom u polju skorenog snijega.
Jedna rukavica bi otpuhnuta i izgubljena.
Druga je visila zamrljana buđom iz živice, rastrgana
vjetrom.

Emily i Marjorie to su primijetile.
Seoski put su kroz polje kukuruza izbjegavati stale,
ne govoreći zašto. Išle su, umjesto toga,
od farme cestom do stanice gdje su hvatale
autobus.

I on uhvati njih. Tako na vrijeme se udadoše.
Marjorie, rastavljena, uzdigla se visoko u ugostiteljskom zvanju.
Emily imala djecu i unuke, no, pošto farma bješe
prodana, krst prikladan za njinu odjeću niko ne nađe
Emily i Marjorie kad umriješe.

Anne Stevenson (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 22. april 2019

SAMA U ŠUMI

Sama u šumi osjetih
Gorko neprijateljstvo neba i drveća
Priroda je naučila svoja stvorenja da mrze
Čovjeka u vrevi koji se gnjevi
Uznemirenog čovjeka
Kao što se sok penje u drveću
Kao što sok boji drveće žestokim zelenilom
Tako raste bijes stvorenja Prirode
Sram čovjeka
Tako se lice Prirode boji u žestoko zelenilo
Prirodi je muka od čovjeka
Muka od gnjeva mu i vreve
Muka od njegovih agonija
Muka od njegovog gizdavog uma
Koji mu tjera tijelo
Sve brže
Sve više i više
U krivom smjeru.

Stevie Smith (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 19. april 2019

AMERIČKI SNOVI

U snovima moj život dolazi k meni,
moje ljubavi što bjehu tanke kao gazele.
Ali Amerika takođe sanja...
Sanjaj, ti letiš ponad Rusije
Sanjaj, ti padaš sred Azije.

Dok gledam niz ulicu
u tipično sunčanom kalifornijskom danu,
moja je kuća ta koja gori
i moji najdraži koji leže u jarku
dok američka armija ulazi.

Svakog dana budim se daleko
od svog života, u tuđoj zemlji.
Ti ljudi govore čudnim jezikom.
Čudan je meni
i čudan, mislim, čak i njima samim.

Louis Simpson, (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 15. april 2019

IZNOVA I IZNOVA I IZNOVA

Rekao si da će se gnjev vratiti
baš ko što ljubav učini.

Imam crno lice koje
ne volim. To je maska koju kušam.
Selim se prema njemu i njegova žaba
sjeda mi na usne i prazni crijeva.
Staro je. Također siromašno.
Kušala sam ga držati na dijete.
Ne dam mu pomazanje.

Tu je i dobro lice koje nosim
kao krvni ugrušak. Imam ga
ušiveno preko moje lijeve dojke.
Napravila sam od njega poziv.
Požuda se u nj usadila
i ja sam smjestila tebe i tvoje
dijete na njen mlječni vršak.

Oh crnilo je ubilačko
i prepun mlječni je vršak ovaj
i svaka mašina radi
I poljubiću tebe kada
jedno tuce novih ljudi sasiječem,
a ti pomalo umrijećeš,
iznova i iznova.

Anne Sexton (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 12. april 2019

SLAVA ŽENA

Volite nas kad smo junaci, kad smo s dopustom
Kod kuće, ili na mjestu vrijednom spomena
Ranjeni. Obožavate ordenje, i vjerujete, uz to,
Kako viteštvom sramota rata je iskupljena.
Pravite nam granate. Rado slušate priče sve te
O prljavštini i pogibli, nježno ganute; kruna ste baš
Našeg dalekog žara dok se borimo, i oplačete,
Kad nas ubiju, lovorom okićen spomen naš.
Ne možete povjerovati da se britanske čete
“Povlače“ kad posljednja paklena groza ih satire
I bježe, slijepe od krvi, spotičući se o užasna
Trupla. O njemačka majko, koja kraj vatre
Drijemaš dok za svog sina čarape pleteš –
Lice mu gaze sve dublje sred blata masna.

Siegfried Sassoon (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 8. april 2019

IZVJESNA VRSTA EDENA

Čini se kao da bi mogao, ali
ne možeš vratiti se i čupati
korijenje i vriježe i nanovo saditi.
To je sve odveć duboko za to.
Precijenio si nakanu,
pobrkao si svaku sklonost datu ti
sa kontrolom. Misliš da si izabrao
grah i izabrao zemljište.
Možeš čak misliti da si napustio
jedan ili dva vrta. Ali te stvari
rastu gdje smo ih stavili
ako ih stavimo uopšte.
Izvjerna vrsta Edena nas drži u ropstvu
Čak i jedan čokot čije vitice izlaze same
s vremenom se okreće po vlastitom porivu,
upreda ka dolje svoju uzlaznu putanju
jako a zatim još jače uže,
najzeleniju najtužniju najjaču
vrstu nade.

Kay Ryan (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 5. april 2019

AVGUST 1914.

Šta u našim životima sprženo bi--
U ognju svega ovoga?
Srca draga žitnica?
Sve ono što ćemo propustiti?

Jedan život sadrži tri--
Gvožđe, med, zlato.
Zlato i med, nestali--

Osta samo ono tvrdo i hladno.

Gvožđe su naši životi
Stopljeni kroz našu mladost.
Sprženo mjesto u zrelih poljima
Slomljen zub u lijepim ustima.

Isaac Rosenberg (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 1. april 2019

ELEGIJA ZA JANE

(Mojoj studentici koju je zbacio konj)

Pamtim uvojke na vratu, opuštene i vlažne kao vriježe;
i njen hitri pogled, kôsi osmijeh štuke;
i kako su, nagnani na govor, svijetli slogovi skakutali za nju.
A ona se radosno poigravala svojom mišlju,
Carić, sretan, sa repom u vjetru,
od čije su pjesme drhtale velike i male grane.
Sjenka je pjevala s njom;
Lišće, njino se šaptanje pretvaralo u cjelov,
a crnica pjevala u pobijeljelim dolinama pod ružom.

O, kad bi tužna bila, bacila bi se u tako potpun bezdan,
Čak ni otac nije mogao da je nađe:
Grebući obraz o slamu,
Komešajući najbistriju vodu,
Moj vrapče, nisi ovdje;
Čekaš kao paprat, praveći bodljikavu sjenku.
Plohe vlažnog kamenja ne mogu me utješiti,
Ni mahovina, obavijena posljednjom svjetlošću.

Kad bih samo mogao da te prenem iz tog sna,
Draga moja osakaćena, moja plahovita golubice.
Nad ovim vlažnim grobom govorim riječi svoje ljubavi:
Ja, koji tu nemam nikakvih prava.
Ni otac ni ljubavnik.

Teodore Roethke (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 29. mart 2019

ENVOI

Idi, nijemorodena knjigo,
Reci njoj što mi pjevaše nekoć onu pjesmu od Lawesa:
Da si imala pojanja
Kao što si znala tema,
Tad bi u tebi bilo razloga koji bi oprostili
Čak i mane što me pritišću
I njene vrline učinili dugovjekim.

Reci njoj što rasipa
Takvo blago u vjetar,
Ne hajuć ni čim drugim do da njene čari
Ožive trenutak,

Nastojao bih da one žive
Kao što to mogu ruže, u čarobnu ambru utisnute,
Crvene i ukrašene narandžastim i sve sačinjene
Kao jedna tvar i jedna boja
Što prkosi vremenu.

Reci njoj što ide
S pjesmom na usnama
Ali ne pjeva pjesmu niti joj
Zna tvorca, neka druga usta,
Možda isto tako lijepa kao njena,
Mogla bi joj, u novim epohama, pribaviti poštovaoce,
Kad naša dva praha s Wallerovim počinu,
Talog na talog u zaboravu,
Dok promjena ne rastoči
Sve stvari sem Ljepote same.

Ezra Pound (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 25. mart 2019

U GIPSU

Nikad se neću izvući iz ovoga! Postoje dvije ja sada:
Ova nova osoba apsolutno bijela i jedna stara žuta,
I bijela osoba je, izvjesno, nadmoćnija.
Nije joj potrebna hrana, jedna je od stvarnih svetica.
U početku sam je mrzjela, nije imala nikakvu ličnost,
Ležala je sa mnom u postelji kao mrtvo tijelo
I ja sam bila stravljenja jer bješe oblikovana baš kao ja

Samo mnogo bjelja i neslomljivija i bez žalbi.
Nisam mogla tjedan spavati, tako je bila hladna.
Krivila sam je za sve ali nije odgovarala.
Nisam mogla shvatiti njeno stupidno ponašanje!
Kada sam je udarila, držala se mirno, kao istinski pacifist.
Tada uvidjeh da je željela da je volim:
Počela se zagrijavati, i ja sam vidjela njene prednosti.

Bez mene, ona ne bi postojala, pa je, naravno, bila zahvalna.
Dala sam joj dušu, cvjetala iz nje kao što ruža
Cvjeta iz vaze od ne previše vrijednog porcelana,
I ja sam bila ta koja je privlačila svačiju pažnju,
Ne njena bjelina i ljepota, kako sam sprva pretpostavljala.
Pokroviteljstvovala sam joj pomalo, a ona je to lokala.
Gotovo odmah si mogao reći da je ropskog mentaliteta.

Nije mi smetalo što me je dvorila, a i ona je to obožavala.
Ujutru me budila rano, odbijajući sunce
Sa svog čudesno bijelog torza i morala sam da primijetim
Njenu urednost i njeno spokojstvo i njenu strpljivost:
Ugađala je mojoj slabosti kao najbolja od dadilja,
Držeći moje kosti na mjestu tako da mogu pravilno zarasti.
S vremenom naša veza je postajala sve snažnija.

Prestala je da mi se prilagođava tako pomno i činila se rezervisana.
Ćutjela sam kako me kritikuje uprkos samoj sebi,

Kao da je moje navike vrijeđaju na neki način.
Puštala je da uđe hladan zrak i postajala sve odsutnija duhom.
A mene je koža svrbjela i ljuštila se u mekim luspicama
Naprostu zato što se o meni tako loše brinula.
Tad sam vidjela u čemu je nevolja: mislila je da je besmrtna.

Htjela je da me ostavi, mislila je da je nadmoćna,
A ja sam je držala u mraku i ona srdila.
Trošeći svoje dane na dvorenje polu-leša!
Tajno se počela nadati da ću umrijeti.
Tada bi mogla pokriti moja usta i oči, pokriti me cijelu,
I nositi moje ofarbano lice kao što kovčeg mumije
Nosi lice faraona, mada je sačinjeno od blata i vode.

Nisam bila ni u kakvom položaju da se nje oslobodim.
Podržavala me tako dugo da postah posve mlitava –
Zaboravila sam hodati ili sjedjeti,
Pa bjeh pažljiva da je ne uzrujam ni na koji način
Ili se ne pohvastam prije vremena kako ću se osvetiti.
Živjeti sa njom bilo je kao živjeti sa svojim sopstvenim lijesom:
Ipak o njoj sam još zavisila, iako sa žaljenjem.

Nekoć sam mislila da bismo mogle uspjeti –
Napokon, to bješe vrsta braka, bivati tako blizu.
Sad vidim da to mora biti ili jedna ili druga od nas.
Ona može biti svetica, a ja ružna i kosmata,
No uskoro će ona otkriti da to ništa ne znači.
Skupljam snagu; jednog ću dana snalaziti se bez nje,
A ona će onda mrijeti od praznine, i ćutjeti kako joj nedostajem.

Sylvia Plath (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 22. mart 2019

ZAŠTO BRAUNLEE SVE OSTAVI

Zašto Braunlee sve ostavi i kamo
Ode, misterij je i sad. Jer većma
Zadovoljan ako je neko, onda mora
To on da bješe. Dva jutra ječma
Jutro krompira, muzara krava,
Četiri junca, pod škrljcem kuća.
Zadnji put viđen je da ide orat
Tog martovskog sjajnog svanuća.

Do podneva Brownlee poznat posta;
Napušteno su našli sve, na kraju
Brazdu netaknutu, mužu i ženi
Nalik crnih konja par: svoju težinu
S noge na nogu premještaju,
U budućnost zapiljeni.

Paul Muldoon (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 18. mart 2019

KORAK

S mjesta na kojem si u svakom trenu
možeš iskoračiti u smrt.
Zar to nije neodoljiva pomisao?
Pri tom ne mislim na stoičko razmetanje,
Na donošenje velike odluke s oštricom u ruci,
Već na svijest, sasvim prostu,
da u sred srijede dana
možeš biti pozvan u susjednu sobu.

Frederick Morgan (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 15. mart 2019

SPENSEROVA IRSKA

promijenila se nije; –
mjesto koliko srdačno toliko i zeleno,
od svih mjesta što ikad vidjeh ih zelenije.
Svako ime je melodija.
Optužbe ne djeluju na
krivca; niti udarci, ali je
za njega mučenje ne obratiš li mu se.
Jest, prirodni su ovi –
kaput kao Venerin
plašt zvijezdama postavljen,
skopčan uzvrat – rukavi od neupotrebe novi.

Ako u Irskoj
sviraju harfu unazad kad ustreba ti,
i skupljaju sjeme paprati
u podne, izbjegavajući
svoje “divove sve prekrivene gvožđem”, zar nije
sjemena paprati da bi se oduči-
la tvrdoglavost i čarolije
vratile se nama?
Osujećeni karakteri
rijetko imaju mater i
svi oni imaju bake, u irskim pričama.

Bilo je to irsko;
nastanak spoja, ne braka,
kada je rekla moja prabaka
s narodnom sklonošću za
razdor: “Iako je tvoj prosilac
savršen, dovoljna je
jedna zamjerka;
nije Irac”. Nadmudriti
vile, s furijama se sprijateljiti,
ko god stalno ponavlja:
“nikada popustiti neću,” nikada niti

neće vidjeti da nisi slobodan
sve dok vrhovno vjerovanje
- lakovjernost, nije te zatočila,
kažeš? Kada veliki fini

prsti drhtavo razdvoje krila
muše, a jula je sredina,
iglom i zamotajuju repom pauna
ili se sveže vuna
i krilo jastreba mišara, gordost njina
poput čarobnjakove,
jeste u skrbi, ne ludilu. I složne ruke ove

odvajaju lan za damast
koji kad je izbijeđen irskim danima
nepromočivost srebrnu ima
divokozine kože
poput ljudske. Uvrnuti frizovi i zlatni lukovi
u obliku mlađaka
nisu nakit takav
kao onaj koraljno crvenog drveta fuksije. Eire -
sjeverni gnjurac
tako okretan i ženka u vrijesu
i neumornost konopljarke milozvučne kao čembalo? Jesu

dakle oni za mene
ko začarani erl Gerald koji
sam pretvori se u jelena, kao
velika zelenooka sa planine
mačka. Muke ih čine
nevidljivim; oni su nestali.
Irci kažu da je tvoja nevolja i njina
a tvoja sreća i njina sreća? Volje-
la bih da u to vjerujem; nevolje
imam, nezadovoljna sam, ja sam Irkinja.

Marianne Moor (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 11. mart 2019

HRABROST MOJE MAJKE

Moja mati ode i hrabrost je njena
Otišla sa njom, i još je sa njome:
Od Nove Engleske ta hrid odlomljena
Sad je granit u humu granitnome.

Zlatni broš koji nosila je mati
Osta iza nje meni da ga nosim,
Nemam stvar da je više za čuvati,
No jednom stvari bih da se ponosim.

O, mjesto toga da ostavi meni
Stvar koju ona odnese put neba!-
Hrabrost onu što, nalik stijeni,
Ne treba više njoj, a meni treba.

Edna St. Vincent Milla (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 8. mart 2019

SAMOĆA

Jedan slijepac. Mogu zuriti u njega
posramljena, bestidna. Zna li to?
Ne, on je u velikoj samoći.

O, čudna radost,
Gledati do mile volje u lice stranca.
Ne, moja žeđ je veća no prije.

U svom svijetu on govori
gotovo glasno. Usne mu se miču.
Oko njih titra nespokoj. I sada radost

nekovrsna drhti u smiješak.
Lahor koji ja ne osjećam
prelazi tim licem kao da prelazi vodom.

Voz ide kroz grad, ulazi u stanice
i izlazi iz njih. U njegovom glasnom
škripavom kretanju je mir,

mir ljudi koji ne govore,
neki do njih pogleduju slijepca,
tek na tren pak, ne žedni kao ja,

i unutar tog mira njegov
drukčiji mir, ne mir zapravo, vreva
slika, ali kakve su njegove slike,

on je slijep? I ne mari
što izgleda čudno, pokazujući
svoje misli na licu kao šare svjetla

što treperi na vodi, jer on ne zna
šta je gledati.
Vidim da nikad nije gledao.

I sad ustaje i stoji kraj vrata pripravnno,
Zna da je sljedeća stanica njegova. Brojao je?
Ne, to mu nije bilo potrebno.

Kad on izlazi i ja izlazim.
“Mogu li vam pomoći do izlaza“.
“O, može“. Ravnodušnost.

Ali odmah, čak dok još govori,
čak dok slušam ravnodušnost, njegova ruka
pruža se čekajući da je uzmem,

i sad idemo držeći se za ruke kao djeca.
Njegova ruka je topla i nije oznojena,
čvrst stisak, to mi je prijatno.

I kad smo prošli kroz okretaljku,
on prvi, njegova ruka odmah
čeka moju opet.

„Ovdje su stepenice. A ovdje skrećemo
desno. Još stepenica sad“. Izlazimo
na sunčev sjaj. On osjeća to,

taj blagi vazduh. „Krasan dan,
zar ne?“ kaže slijepac. Samoća
korača sa mnom, korača

kraj mene, on nije sa mnom, on nastavlja
svoje misli sam. Ali njegova ruka i moja
znaju jedna drugu,

kao da moja ruka ide naprijed
na svom vlastitom putu; vodim ga
preko ulice, tog slijepca,

i sad kaže da sam može naći put. Zna
kuda ide, to je nigdje, to je puno
prisustava. Kaže. Ja sam.

Priscilla Denise Levertov (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 4. mart 2019

U BANCII U ŠPANIJI

Čak je i stari svećenik, u dugoj odori i srebrne kose,
prišao pultu sa šeširom u ruci, skrušen u svetištu,
i bio je silno polaskan kad se jedan od malih debelih
službenika banke
rukovao s njim.

David Herbert Lawrence (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 1. mart 2019

JEDNA PUT

Svak u zasebnom krevetu sad leži odvojen,
On s knjigom, svetlo do kasno će mu goreti,
Ona ko devojka što sanja detinjstvo svoje,
Svi ljudi drugde - to je kao čekanje hore
Za neki nov događaj: knjiga nečitana što je
On drži, njen pogled uperen u senke gore.

Izbačeni ko olupine iz strasti nekadanje
Kako studeni leže. Jedva se ikad to dvoje
Dirne, il ako to čine, to je ko ispovedanje
Da je malo ili prejako svako im osećanje.
Čednost ih gleda u oči, odredište za koje
Celi njihovi životi bili su pripremanje.

Čudno su združeni, mada je svak odvojen,
Tišina među njima drži ih koncu nalik,
A ne privlači. I samo vreme pero je koje
Nežno ih dodiruje. I da su stari - zna li

Taj moj otac ili moja majka, to dvoje
U kojim sad je hladan plam iz kog su me zdali?

Elizabeth Jennings (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 25. februar 2019

ŽENA BEZ SVIJESTI

Jedna oko druge kruže Amerika
I Rusija: grožnje gone na čin što bi
Bio još u majci topljenje oblika,
Kamenje se oko korijena topi.

Na zemlji spaljeno živo: naša svaka
Epoha, trud njezin, gubitak sa listom
I sa kukcem. Ali misao olaka
(O njoj ko smiješnoj ne treba misliti)

Zazire od crne sjenke razigrane
Koja ništi svijet: nauči da nije
Vjerovat nam (sreći vjerovat) u dane
Kad se očekuje da izgori svijet;

Da nisu budućnost promjene nesrećne
Nego hinjenje Sada; povijesti,
Gradovi i lica - njih mnogo omesti
Niti jedna pakost ili udes neće.

I mada je bomba ravna bombi, mada
Nestaće naš rod: ništa neće da ostane -
U trenutnom bljesku zemlja da nestane -
Jedna je manja smrt pristigla sada

Na bijeli krevet bolnički na kojem
Jedna žena, tupa spram svakog osjeta,
Oči je sklopila za očitost svijeta
I zarila glavu u jastuke svoje.

Ted Hughes (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 22. februar 2019

REKVIJEM ZA KROPIJE*

Džepove zimskih kaputa pune smo ječma imali...
Nema dizanja logora, nema kuhinje koja bježi...
Vlastitom zemljom brzo i naglo smo se kretali.
Svećenik sa skitnicom iza šanaca leži.
U pješačenju...narod sav je hodao s mukom...
Novu taktiku nalazili dana smo svakoga:
Kroz uzde i konjanika probijali se pijukom,
I nagonili na pješadiju stoku, a iza toga
Uzmac kroz živice gdje se konjica stropoštava.
Sve dok...na Ocatnom brdu...konačna konklava.
Red po red tisuće umrle vitlajuć kosama put topova.
Pocrvenje, upiv razbijen naš val, obronak brijega.

Sahraniše nas bez lijesa ili bez pokrova
A u avgustu...ječam izbi iz groba našega.

**Kropiji (Croppies), irski pobunjenici s kratko podšišanom kosom (cropped hair) digli su 1798. ustanak protiv engleske vladavine koji je u krvi ugušen. Pjesma ujedno slavi spomen i na irski Uskršnji ustanak iz 1916. godine.*

Seamus Heaney, (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 18. februar 2019

DRŽAČI ZA KNJIGE

Ispečenu na dan kad mrtva pade iznenada,
Tu zadnju pitu od jabuka žvakali smo polako.
Šokiran do nesаницe bojiš se kreveta. Jako
Puno zborili nikad nismo, i ne kušamo sada.

Vi ste, govorila bi, kao za knjige držači,
Griju se, šute, sjede, spavaju, zure...
Ja 'školarac', a ti od slabe plate iznuren,
Činio nas je parom tek našeg ćutanja način.

Plavi plin, za zurenje, nije najbolje baš,
Svaki pup, svaki žuti jezičak pravilan odviše.
Ti moje društvo, da je provedeš, noću trebaš,
A nje, da nam kaže da slični smo, nema više!

Tvoj život je smrskan u paramparčad za čas.
Potom, u našoj šutnji i mrku licu, unatoč ukusu
Viskija koji pijemo, to što je još između nas
Knjige su, knjige, knjige, ne ljeta: trideset i kusur.

Tony Harrison (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 15. februar 2019

MESAREV SIN

G. Pierce, mesar, dobi vijest
Da je njegov sin nestao
Negdje mjesec dana prije
Nego što rat se završio.
Čelav čovjek, visok i pažljiv,
Stajao je u radnji i nije
Nalazio dna svojoj tuzi,
Nigdje da se ona skrasi
Kad na vratima izbi moja
Tetka mlijeko da isporuči,
On progovori, na svoj miran
Način, svojstven smotrenom uči,
Ali riječi koje prikladne su
Ne našav, opet se vrati mesu.

Ta vijest bila je lažna.
Kasnije, tog ljeta vlažna,
Na mjesnoj svečanosti

U školi, sina sam vidio,
Vratio se, u uniformi
Još. G. Pierce nije bio
Tu, no ko da nazirao se
U sinu koji je izgledao,
Kao on, osim riđe kose.
Jer sjećam ga se dobro
Okruženog prijateljima,
Iz njega je zračio život sad,
Duplo nabijen, jer obnovljen,
I takođe sjećam se kako
Njegov vedri je osmijeh
Njegovog oca usne imao
Ko svjetlo unutar svjetla
Koje je svuda okretao.

Thom Gunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 11. februar 2019

PERZIJSKA VERZIJA

Istinoljubive Perzijance mnogo ne zanima ona
Tričava čarka koja desi se kod Maratona.
Kada o grčkoj pozorišnoj riječ je tradiciji
Koja ne zbori o toj ljetnjoj ekspediciji
Tek kao o brojnome izviđanju vojničkom
S tri pješadijske brigade i jednom konjičkom
(Zastarjeli su im laki brodići, što su se odvojili
Od glavnine perzijske flote, lijevi bok štitili)
Nego kao o grandioznom, zlosretnom pokušaju
Da se osvoji Grčka - već na nju s prezirom gledaju,
I samo kao uzgredno pobijajući
Osnovne grčke tvrdnje, i ugled ističući
Što perzijskom je vladaru i perzijskoj naciji
Pribavljen u ljekovitoj ovoj demonstraciji:
Sve vrste oružja, uprkos jakoj odbrani i gadnom
Vremenu, djelovahu veličanstveno skladno.

Robert Graves (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 8. februar 2019

JESENJE LIŠĆE

U 66. samo učim kako brinuti se o svom tijelu
Budim se veseo u 8 ujutru & pišem u bilježnici,
ustajući iz postelje gol ostavljajući golog dečka da spava kraj zida,
miješam miso gljive poriluk & tikvice za doručak (makrobiotički),
Provjeravam šećer u krvi, pomno čistim zube, četkicom, čačkalicom,
zobnim koncem, tečnošću za ispiranje usta
mažem noge uljem (ili miropomazujem noge uljem) oblačim bijelu
košulju bijele hlače bijele čarape
sjedim sam pred sudoperom
u trenu prije no što se počesljam, srećan što
još nisam truplo.

Allen Ginsberg (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 4. februar 2019

O SMRTI DJETETA

Najveće tuge naći se u najmanjem kafezu. Tek tada
Da ćemo ukrotiti bijes njen možemo se nadat.

S čudovištima moramo živjeti. Jer nije dobro, biće,
Da siccemo na ljude zbog toga što nas jedno biće
Ljudsko izbaci iz srca i doma. Ili otići,

U sukobu sa životom, jer jedna beba umrla je,
Zbilja, ko i povod mu, mali je vijenac što se daje---

Velike riječi nisu podesne. Kao divovske kutije
Oko malih tijela. Zauzmu prostor nepriličan,
Gdje se toliko venjenja, toliko cvatnje krije.

Dennis Joseph Enright (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 1. februar 2019

PJESMA ZA SIMEONA

Gospode, rimski zumbul u zdjelama se rascvjeta,
I puže zimsko sunce uz snježne bregove.
Tvrdo glavo godišnje doba je sada
Lak mi je život, dok čekam samrtni vjetar,
Ko pero što mi na nadlanicu pada.
Prašina na suncu i sjećanje u uglovima
Čekaju vjetar ka mrtvoj zemlji hladan.

Daruj nam tvoj mir.
Mnoge sam godine išao ovim gradom.
Vjerovao i postio, o sirotinji skrbio.
Davao i primao počast i olakšanje,
Niko sa mojih vrata nije otjeran bio.
Ko će se sjetiti moje kuće, gdje moje djece živjeće djeca,
Kad dođe vrijeme da se jeca?
Kozjom će stazom, u kuću lisičju preći
Od stranih lica i stranih mačeva bježeći.

Prije vremena okova i bičeva i jadikovanja
Podaj nam svoj mir,
Prije postaja na planini očajanja,
Prije sigurnog časa bola materinskoga,
Sad u to rođajno doba umiranja,
Neka Dijete, Riječ neizrečena i nijema,
Poda Izraelovu utjehu za onoga
Ko ima osamdest ljeta i sjutrašnjice nema.

U skladu sa tvojom riječju.
Tebe hvaliti i patiti svako će pokoljenje
U slavi i u ruganju,
Svjetlo na svjetlo, svetačkim stubama u uspinjanju.

Ne meni mučeništvo, ni u misli i molitvi ushićenje
Ne meni konačno viđenje
Daruj mi tvoj mir.
(Mač i tvoje srce će da probode
Tvoje takođe)
Umoran sam od svog života i života onih nakon mene,
Umirem u vlastitoj smrti i smrtima onih nakon mene.
Dopust sluzi svom da ode,
Pošto je vidio tvoje spasenje.

Thomas Stearns Eliot (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 28. januar 2019

MODERNA LJUBAV

Ljeto je, i mi smo u kući
Koja nije naša, sjedeći za stolom,
Uživajući trenutke iznajmljene tišine,
Ljudi sa sprata su otišli. Golubovi guču
Da uspravaju djecu i invalide,
Drvo stresa svoje sjenke u travu
Ruže lunjaju kroz divljinu mog zanemarivanja.
Naši životi lepršaju, i ne nadamo se većoj
Sreći od ove, niti imamo ljubavi više
Od ovog kakvi jesmo, ili kakvo je ovo veče,
Bezljudno, tiho, i u kojem smo živi
U domaćoj ljubavi, naoko sami,
Svi ostali životi pohabani do drveća i sunca,
Koji se raduju posjeti mačke.

Douglas Dunn (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 25. januar 2019

BICEŠ IZNAD SVEGA VESEO I MLAD. . .

bićeš iznad svega veseo i mlad
Jer ako si mlad, svaki život koji nosiš

Pristajće tebi; ako si veseo
ti sam pristajćeš svemu što je živo.
Djevodečki možda ništa drugo ne trebaju nego dečkodjeve:
ja mogu posve da volim samo onu

čija svaka tajna tjera svako muško
meso da obuče prostor a svuču vrijeme

da ikad pomisliš, ne daj bože i
(s milošću njegovom) pravu svoju ljubav štedi:
jer tako stoji sa saznanjem, fetalni grob
zvani progres, i s nijekanja mrtvim neudesom.

Radije bih od jedne ptice učio kako pjevati
No podučavao deset hiljada zvijezda kako da ne plešu

Edward Estlin Cummings (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 21. januar 2019

SVIJET

Želio sam tako umješno
da te uvjerim, želio sam,
čovjek kakvim si držala da jesam,

da te utješim, i ustao sam
otišao do prozora,
razgrnuo, kako si me zamolila,

zavjesu, da se vide
obrisi drveća
u noći napolju.

Svjetlost, ljubavi,
Svetlost koju smo osjetili tad
sivo, bješe li, to je

ušla, pala na nas, ne
samo na moje ruke ili tvoje
ili vlažnost tako ugodnu,

ali u mraku je zatim
dok si spavala,
siva prilika prišla tako blizu

i nadnijela se ozgo
između nas, dok si
spavala, nespokojno, i

moje vlastito lice moralo ju je
vidjeti, i biti viđeno od nje,
to je bio čovjek, tvoj

sivi izgubljeni umorni zblanuti
brat, neiskorišten, neprihvaćen –
od ljubavi nevoljen, mrtav,

ali ne mrtav, na jedan
trenutak, gledao je, mene
uljeza, što on nije bio.

pokušao sam da kažem, sve je
u redu, ona je
srećna, ti više nisi

potreban. Rekao sam,
on je mrtav, a on je
nestao kad si se pomakla

i probudila, sprva uplašena,
zatim si znala mojim znanjem
šta se dogodilo –

a svjetlost zatim
sunčeva je došla
u još jedno jutro

svijeta.

Robert Creeley (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 18. januar 2019

TRAŽEĆI PRIJATELJA U GOMILI PRISTIGLIH PUTNIKA: SONET

Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
Nije John Whalen.
John Whalen.

Billy Collins (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 14. januar 2019

BROJANJE TIJELA SITNIH KOSTIJU

Hajde da opet prebrojimo tijela

Kad bismo samo mogli tijela smanjiti
Na veličinu lubanje
Mogli bismo načiniti cijelu ravnicu bijelu od
lubanja na mjesecini!

Kad bismo samo mogli tijela smanjiti
Možda bismo mogli imati
Cijeli godišnji ulov pred sobom na stolu!

Kad bismo samo mogli tijela smanjiti
Mogli bismo umjestiti
Tijelo u prsten za vječnu uspomenu.

Robert Bly (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 11. januar 2019

ANAFORA

Svaki dan, uz svečanosti tolike
počinje, uz ptice, uz klatna
zvona, i zvižduke iz fabrike;
naše oči se na takva neba bijelo-zlatna
prvo otvore, na zidove tako blistave
da se na časak pitati moraš
"Odakle glazba, energija se stvara?"

Dan je bio predviđen za onog neizrecivog stvora
koji mora nam manjkati?" Oh on se javi
smjesta i uzme svoju zemaljsku narav
odmah, odmah pada
duge spletke žrtva,
i počne njegovo sjećanje i smrtan
smrtan zamor tada.

U vidokrug sporije padao je,
u točkasta lica se rasipaše,
tamneći, gusnući sve svjetlo svoje;
usprkos svemu snivanju
straćenom na njega, takvog izgleda,
upotrebe i zloupotrebe trpi naše,
tone kroz nanos tijela,
tone kroz nanos razreda,
k večeri k prosjaku u parku što je
umoran, bez lampe ili knjige svoje,
a zapanjujući studij priprema:
vatreni događaj
svaki dan u pristanku što nema
kraj, nema kraj.

Elizabeth Bishop (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 7. januar 2019

PJESMA IZ SNA BR. 67: NE OPERIŠEM ČESTO

Ne operišem često. Kad se posla mašim,
Ljudima pažnju svratim.
Bolničarke gledaju zapanjene. Blijede.
U život, ili tako nešto, pacijent se vrati.
Razlog što to ne činim češće (da navedem)
Jeste: struka me tjera da promašim –

zbog svoje žene & sina – čuvam se zarada.
– Gospon Kosture, to se skuži lako.
Za operacije zahvale vam, a da
Ne plate vam, jelde? – Dakako.
Razumijevanja rijetko pun si tako.
Tu su i sa svjetlom poteškoće sada:

Po mrklome sam mraku obavezan
vrlo delikatne operacije
izvoditi na sebi.
– Gospon Kosture, ti me strašiš. Čudo nije
Da ti nisu plaćali. Hoćeš li umrijet?
– Moj prijatelju,
u tom sam uspio. Kasnije.

John Berryman (preveli Marko Vešović i Omer Hadžiselimović), 4. januar 2019